

KLASYFIKACJA DZIESIĘTNA

(tłumaczenie z ostatniego wydania Międzynarodowego Instytutu Bibliograficznego w Brukseli^{*)}).

62. Sztuka Inżynierska.

Konstrukcje mechaniczne. Elektrotechnika.

Górnictwo. Inżynieria wojskowa, lądowa i wodna.

DZIAŁY GŁÓWNE.

- 620 Zagadnienia ogólne.
- 621 Konstrukcje mechaniczne. Wytworzenie i wykorzystanie siły napędowej. Elektrotechnika. Fabryki. Obrabiarki.
- 622 Przemysł górniczy. Kopalnie i kamieniołomy.
- 623 Inżynieria wojskowa i morska. Sprzęt wojskowy.
- 624 Inżynieria lądowa wogóle. Mosty i dźwigary. (Konstrukcje dachowe o dużych rozpiętościach).
- 625 Technika dróg żelaznych, dróg grunatowych i szosowych.
- 626 Technika robót wodnych wogóle. Kanały i drogi wodne.
- 627 Regulacja rzek. Porty i rzeki. Jeziora.
- 628 Technika sanitarna. Wody, ścieki, wentylacja i oświetlenie.
- 629 Inne gałęzie sztuki inżynierskiej.
- 629.1 Przemysł środków przewoźnych.

UWAGI OGÓLNE.

A. TREŚĆ. — W dziale 62 umieszcza się wszystkie wiadomości

wchodzące w zwykły zakres prac inżynierów: mechaników, elektrotechników, górników, lądowych, wodnych i wojskowych, za wyjątkiem architektów, których działalność jest wyjęta w dziale 7 sztuki piękne.

W dziale 63/69 pozostają wiadomości, odnoszące się do rolnictwa, eksploatacji i specjalnych gałęzi przemysłu. A więc inżynieria rolna jest zebrana w dziale 63, naukowa organizacja pracy (management engineer) w dziale 65, wiedza inżyniera chemika w 66, inżyniera-cywilnego w 69. Dział teoretyczny tych poszczególnych gałęzi umieszcza się we właściwym danej specjalności dziale, uzupełniając symbol przez dodanie poddziału 0.1.

B. PODDZIAŁY WSPÓLNE. — Ogólne poddziały wspólne miejsca, czasu, formy, języka i punktów widzenia mogą być stosowane w całym zakresie działu 62. Poza to można się posługiwać specjalnymi poddziałami formy (00), podanymi w dziale 6.

^{*)} Patrz Nr. 11—12 z 1928 r.

W poszczególnych wskazanych w tekście wypadkach można posługiwać się specjalnymi poddziałami analitycznymi, zaczynającymi się od 0, oraz uzupełniającymi poddziałami, posługując się wówczas znakiem.

620. Zagadnienia Ogólne.

DZIAŁY GŁÓWNE.

- 620.1 Próby materiałów.
- 620.4 Instalacje centralne.
- 620.9 Gospodarka energetyczna w przemyśle.

620.1 MATERJAŁOZNAWSTWO.

- 620.1(0) Wiadomości ogólne.
- 620.11 Wstępne badania materiałów. Branie prób, wykonanie wzorców, próbek.. Normy, które należy zachowywać.
  - 15.15 Maszyny i przyrządy probiercze.
  - 16.16 Próby ściśle technologiczne. Próby, których charakter zależy od kształtu badanych przedmiotów.
  - 17.17 Próby fizyko-technologiczne.
  - 19.19 Badania chorób materiałów, korozji, rdzy.

UWAGI: — W dziale 620.1 są umieszczone własności techniczne, sposoby i przyrządy probiercze materiałów wogóle. Własności i badania, odnoszące się do poszczególnych materiałów, umieszcza się zwykle we

właściwym danemu materiałowi dziale, zestawiając za pomocą znaku ; (dzielenia) symbole materiałów z poddziałami 53, 54 i 620.1.

Np. 666.1 : 535 Własności i badania optyczne szkła. 669.13 : 620.152.3. Przyrządy do badania żeliwa na zginanie.

Dla ułatwienia za pomocą dublikatów można zebrać wszystkie wiadomości dotyczące materiałoznawstwa w dziale 620.1, zestawiając symbole złożone w następujący sposób:

Bezpośrednio po symbolu 620.1 umieszcza się symbol właściwy badanego materiału, ujmując go w kwadratowe nawiasy. Np. 620.1[669.13] Badania i właściwości żeliwa.

Dalszy podział przeprowadza się przez zestawienie za pomocą znaku ; (dzielenia) otrzymanych symboli z poddziałami 53 i 54, lub stosując dalsze poddziały działu 620.1.

Np. 620.1[666.1] : 535 Własności i badania optyczne szkła; 620.1[669.13]52.4 Przyrządy do badania żeliwa na zginanie.

W poszczególnych wskazanych w tablicach wypadkach stosują się wspólne poddziały uzupełniające, dołączone za pomocą znaku —.

Zestawienie synoptyczne działów i głównych odnośników.

- 620.1 : 53 Własności i badania fizyczne.
- : 531.7 Pomiary podstawowych wielkości w różnych jednostkach pomiarowych.
- : 532 Lepkość. Włoskowatość.

Własności płynów. Badania koloïdochemicznej lepkości płynów z punktu widzenia materiałoznawstwa — patrz 620.1 : 541.18.

: 533 Własności gazów. Ba-

- dania nad przepływem gazów.
- : 534 Własności i badania akustyczne.
- : 535 Własności i badania optyczne.
- : 536 Własności i badania termiczne.
- : 537 Własności i badania elektryczne.
- : 538 Własności i badania mechaniczne.
- : 539 Własności wpływające z budowy materiału. Badania budowy materiałów. Badania fizyko-technologiczne patrz 620.14. Badania krystalograficzne patrz 620.1 : 548.
- : 541.1 Własności fizyko-chemiczne.
- : 541.12 Badania równowagi.
- : 541.18 Badania koloido-chemiczne.
- : 543 Badania chemiczne analityczne wogóle.
- : 543.8 Analiza produktów organicznych.
- : 543.92 Reakcje organoleptyczne.
- : 544 Badania chemiczne jakościowe.
- : 545 Badania chemiczne ilościowe.
- : 548 Badania krystalograficzne.
- : 549.1 Badania minerałów.
.12 Badania mikroskopowe.
- : 552.1 Badania skał. Petrografia.
.12 Petrografia mikroskopowe.
- : 553.1 Badania minerałów.
.12 Mineralogja.
- : 57 Badania biologiczne.
- : 577.1 Badania biochemiczne.
- : 620.26 Próby materiałów znajdujących się na rynku.
- : 612 Badania fizjologiczne.
- : 614.3 Kontrola i inspekcja sanitarne (produkty spożywcze).
- 620.11 Zadania wstępne. Branie prób. Wzorcowanie.**
- 620.15 Maszyny i przyrządy probiercze.**
- .152 Maszyny działające stopniowo (próby statyczne).
- .2 Maszyny do prób statycznych na rozciąganie.
- .3 Maszyny do prób statycznych na ściskanie.
- .4 Maszyny do prób statycznych na zginanie.
- .5 Maszyny do prób statycznych na skręcanie.
- .6 Maszyny do prób statycznych na ścinanie, przebijanie i rozdzieranie.
- .7 Maszyny do prób statycznych na przegięcie, przeginięcie i wygięcie.
- .153 Maszyny o działaniu nagłym (próby dynamiczne).
- .2 Maszyny do prób dynamicznych na rozciąganie.
- .3 Maszyny do prób dynamicznych na ściskanie.
- .4 Maszyny do prób dynamicznych na zginanie.
- .6 Maszyny do prób dynamicznych na ścinanie i przebijanie.
- .154 Maszyny do prób twardości na podstawie zużycia, rysowania, przenikania i t. d.
- .155 Maszyny probiercze na kruchość, giętkość i ciągliwość.
- .156 Maszyny probiercze na zmęczenie.
- .157 Maszyny, przyrządy i urządzenia do prób ściśle technologicznych specjalnych przedmiotów, elementów maszyn i części.

- .158 Maszyny, przyrządy pomiarowe i rejestrujące wyniki prób.
- 620.16 Próby ściśle technologiczne. Próby, których charakter zależy od kształtu badanych przedmiotów.**
- 620.17 Próby fizyko-technologiczne.**
- .171 Wiadomości ogólne.
  - .172 Próby na rozciąganie.
  - .173 Próby na ściskanie.
  - .174 Próby na zginanie.
  - .175 Próby na skręcanie.
  - .176 Próby na ścinanie, przebijanie, odcisk.
  - .177 Próby na przegięcie, przeginięcie i wygięcie.
  - .178 Próby na twardość, kruchość, odporność i zmęczenie.
  - .179 Inne próby.
- 620.19 Badania chorób materiałów, korozji, rdzy i działania czynników chemicznych i fizykochemicznych.**
- 620.1 [(,) ,, : " A/Z] Wiadomości ogólne.**
- 620.1 (001) Statystyka prób.
- (003.3) Specyfikacje.
  - (003.4) Normy.
  - (003.5) Wzorce.
  - (009.1) Sprawozdania z prób. Grafiki. Wykresy.
- 620.11 Wstępne badania materiałów. Branie i wykonanie prób.**
- .111 Badanie wstępne.
- Patrz również 543.92 Reakcje organoleptyczne.
- .1 Oględziny gofem okiem i przez lupę. Wygląd zewnętrzny.
  - .3 Badania dźwiękowe. Rezonansy.
  - .113 Rozważania ogólne. Teoria badania prób i błędy w wykonaniu próbek.
  - .115 Przyrządy do przygotowania próbek.
- .117 Sposoby przygotowania próbek.
  - .118 Przechowywanie próbek.
- 620.15 MASZYNY I PRZYRZĄDY PROBIERCZE.**
- .151 Wiadomości ogólne. Maszyny uniwersalne wogóle.
  - .152 Maszyny o działaniu stopniowym.
- .2 Maszyny do prób na rozciąganie.
Patrz również 539.382, 539.412 i 620.172.
  - .22 Organy i części główne. Części uchwytowe.
  - .23 Maszyny działające i mierzące bezpośrednio ciężarów (ciężarowe siłomierze).
  - .24 Maszyny działające i mierzące zapomocą dźwigni. (siłomierze dźwigniowe).
  - .25 Maszyny o napędzie hydraulicznym.
  - .251 Siłomierze wagowe.
  - .252 Siłomierze manometryczne.
  - .255 Siłomierze dźwiękowe.
  - .26 Maszyny, tak zwane uniwersalne, do prób na rozciąganie, z dodatkami nadającymi się do innych badań, zapomocą uzupełniających urządzeń. Urządzenia do prób na rozciąganie. Urządzenia do prób na ściskanie. Urządzenia do prób na zginanie. Urządzenia do prób na przegięcie. Urządzenia do prób na skręcanie. Urządzenia do prób na ścinanie. Urządzenia do prób na twardość.
- 620.152.262 Maszyny pionowe.

- .263 Maszyny poziome.
- .27 Przyrządy i urządzenia do pomiarów i rejestrowania siły, wydłużeń, zwężeń, sprężystości proporcjonalnej i t. d. Przyrządy lusterkowe; telemetr i t. d.
- .271 Siłomierze.
- .272 Pomiarы wydłużeń. Ekstensometr. (Martens'a, Ewing'a).
- .273 Pomiarы przewężenia.
- .274 Rejestrowanie siły, wydłużenia i zwiężenia.
- .274.1 Regestrator siły.
- .274.2 Regestrator wydłużeń.
- .274.3 Regestrator zwiężenia.
- .275 Pomiarы i rejestracja jednocześnie siły, wydłużeń i zwiężeń. Siła, odkształcenie, granica sprężystości. Extensometr do rejestracji optycznej krzywej sił i odkształceń (Dalby).
- .3 Maszyny probiercze na ściskanie.
Patrz również 539.383; 539.384.4, 539.411 i 620.173.
- .32 Części i organy ogólne. Napęd. Części uchwyto-we. Przyrządy pomiarowe. Inne elementy.
- .33 Maszyny probiercze o działaniu podwójnem: na ściskanie i rozciąganie. Przyrządy i urządzenia, umożliwiające to dwoj-akie działanie. Miejsce właściwe 620.152.26.
- .34 Specjalne maszyny do prób na ściskanie krótkich przedmiotów.
- .35 Specjalne maszyny do prób na ściskania długich przedmiotów. Maszyny pionowe i poziome. Próby na wyboczenie.
- .37 Przyrządy i urządzenia pomiarowe i rejestrujące siłę sciskającą i przyrządy dodatkowe maszyn probierczych. Kreszery.
- .4 Maszyny i przyrządy probiercze na zginanie.
Patrz również 539.384; 539.413; 620.174.
- .42 Części i elementy ogólne. Napęd. Części uchwyto-we. Urządzenia pomiarowe (strzałka ugięcia).
- .43 Maszyny do prób na rozciąganie, mogące służyć do prób na zginanie. Potrzebne w tym celu urządzenia.
- .44 Specjalne maszyny do prób prętów na zginanie.
- .45 Maszyny do prób na zginanie specjalnych przedmiotów, organów i części.
- .46 Maszyny do prób na zginanie, mogące służyć do innych prób.
- .461 Urządzenia i przyrządy uzupełniające.
- .462 Maszyny probiercze na zginanie i ściskanie.
- .463 Maszyny probiercze na zginanie i rozciąganie.
- .464 Maszyny probiercze na zginanie, ściskanie i rozciąganie.
- .47 Specjalne przyrządy pomiarowe, rejestrujące itd.
- .471 Przyrządy do pomiarów strzałki ugięcia, granicy sprężystości i spólczynni-ka sprężystości; dla pomiarów postępu zginania i gięcia.
- .472 Siłomierze.
- .473 Przyrządy pomiarowe i rejestrujące.
- .5 Maszyny probiercze na skręcanie. Patrz również 539.385; 539.414; 620.175.

- .52 Części i elementy ogólne. Napęd. Części uchwyto-
towe. Urządzenia i przy-
rządy pomiarowe.
- .53 Maszyny probiercze na
rozciąganie, mogące słu-
żyć do prób na skręcanie.
Potrzebne w tym celu u-
rządzenia.
- .54 Maszyny specjalne do
prób na skręcanie. Skrę-
canie wielokrotne patrz
620.156.7.
- .54 Maszyny poziome. Ma-
szyny pionowe.
- .55 Maszyny probiercze do
skręcania przedmiotów,
organów i części specjal-
nych: drutów, blachy.
- .56 Maszyny probiercze na
skręcanie, mogące służyć
do innych prób.
- .57 Specjalne przyrządy po-
miarowe, rejestrujące itd.
Skrętometry. Skrętogra-
fy. Indyktor momentu
skręcającego. Registrator
wykresowy.
- .6 Maszyny probiercze do
prób na ścinanie, przebi-
janie i rozrywanie.
Patrz również 539.386,
539.415; 620.176.
- .62 Części i elementy ogólne.
- .63 Maszyny probiercze na
rozciąganie, mogące słu-
żyć do prób na ścinanie
i przebijanie.
- .64 Specjalne maszyny pro-
biercze do prób na ścina-
nie i przebijanie.
- .642 Maszyny do prób na ści-
nanie pojedyncze, pod-
wójne.
- .644 Maszyny probiercze na
przebijanie.
- .646 Maszyny probiercze na
rozrywanie (papieru itd.).
- .7 Maszyny i przyrządy do
prób na przegięcie, ogina-
nie i wygięcie. Patrz rów-
nież 539.387; 539.416;
620.177.
- .72 Części i elementy ogólne.
Części uchwyto-
we. Urządzenia pomiarowe.
- .73 Maszyny probiercze na
rozciąganie, mogące słu-
żyć do prób na przygię-
cie. Potrzebne w tym ce-
lu urządzenia.
- .74. Specjalne maszyny pro-
biercze do prób na prze-
gięcie, oginanie i wygię-
cie.
- .741 Maszyny probiercze na
przegięcie.
- .741.1 Maszyny poziome.
- .741.2 Maszyny pionowe.
- .742 Maszyny probiercze na
przeгинanie.
- .75 Maszyny probiercze na
przegięcie, wygięcie i t. d.
specjalnych przedmiotów,
organów i części.
- .76 Maszyny probiercze na
przegięcie, oginanie itd.,
mogące służyć do innych
prób.
- .761 Potrzebne w tym celu u-
rządzenia.
- .762 Maszyny na przegięcie
i t. d. i ściskanie.
- .763 Maszyny na przegięcie
i zginanie.
- .77 Przyrządy pomiarowe i
rejestrujące wyniki po-
miarów.
- 620.153 Maszyny o działaniu nagłem
(próby dynamiczne).**
- .2 Maszyna do prób ude-
rzenia i rozrywania na-
głego.
Patrz 539.382; 539.412,
620.172.
- .22 Części i organy ogólne.
Napęd. Części uchwyto-

- we. Urządzenia pomiarowe.
- .24 Maszyny specjalne do prób dynamicznych na rozciąganie.
- .25 Maszyny do prób dynamicznych (uderzeniowych) na rozciąganie specjalnych przedmiotów, organów lub części.
- .27 Przyrządy i narzędzia specjalne do pomiarów i rejestracji wyników. Rejestратор pracy zerwania. Rejestратор pracy sił sprężystości i t. d.
- .3 Maszyny probiercze uderzeniowe na ściskanie. Patrz również 539.383; 539.384.4; 539.411; 620.173
- .32 Części i organy ogólne.
- .34 Specjalne maszyny probiercze uderzeniowe na ściskanie.
- .37 Przyrządy i narzędzia specjalne pomiarowe i rejestrujące.
- .4 Maszyny probiercze uderzeniowe na zginanie. Patrz również: 539.384; 539.413; 620.174.
- .42 Części i organy ogólne.
- .44 Specjalne maszyny probiercze na zoinanie przy uderzeniu.
- .47 Przyrządy i narzędzia specjalne pomiarowe i rejestrujące.
- .6 Maszyny probiercze na ścinanie i przebijanie przy uderzeniu. Patrz również 539.386; 539.414; 539.414; 620.176.
- .62 Części i organy ogólne.
- .64 Maszyny specjalne probiercze na ścinanie i przebijanie przy uderzeniu
- .642 Maszyny ze spadającą (ze spadającym młotem, kafarowe).
- .644 Młoty wahadłowe.
- 620.154 Maszyny probiercze na twardość zapomocą zużycia, rysowania i wgłębiania.**
- Patrz również 539.388.1; 539.431; 620.178.
- .2 Maszyny probiercze na twardość przez zużycie, tarcie, odcisk.
- .25 Maszyny dyskowe (Amslera).
- .26 Odcisk przy tarcu obracanego trzpienia (Janin'a).
- .3 Maszyna probiercza na twardość zapomocą strugania, pilowania. Ścinanie patrz 620.152.642
- .4 Maszyny probiercze na twardość zapomocą rysowania. Sklerometry (Martens'a).
- .5 Maszyny probiercze na twardość zapomocą wgłębiania. Próby ze stróżkiem, z kulką Brinnel'a. Próby statyczne i dynamiczne.
- .51 Wiadomości ogólne. Próby i cechowania maszyn.
- .52 Dawniejsze urządzenia do prób przez wgłębianie ostrzami różnych kształtów. (Middlberg, Kerpely i t. d.).
- .53 Maszyny probiercze z kulką Brinnel'a, i stożkowe.
- .531 Części i organy główne.
- .1 Napęd.
Kulki stalowe (Brinnel), stożki (Ludwig).
- .2 Części uchwytywowe.
- .3 Urządzenia do pomiarów (ciśnienia, średnicy i głębokości odcisku.
- .7 Inne organy.
- .532 Różne typy maszyn z kul-

ką lub stożkiem dla prób statycznych.

- .2 Maszyny dźwigniowe.
- .3 Maszyny sprężynowe.
- .4 Maszyny hydrauliczne.
- .5 Maszyny wahadłowe o ciężarze stałym (Herbert'a).
- .533 Różne typy maszyn z kulką do prób dynamicznych.
  - .2 Maszyny stałe.
  - .4 Maszyny przenośne.
  - .42 Maszyny z materacem sprężystym (Guillery). Maszyny z uderzającym młotem (Rondelle Belleville).
  - .43 Maszyny ze spadającym ciężarem (Guillery).
- .535 Maszyny do prób z kulką, przedmiotów, organów i części specjalnych, maszyny do prób cienkich ścianek zapomocą kulek od 1.2 do 5 mm. Craig, Moore, Mather.
- .54 Maszyny do prób przez odskok (shore). Skleroskop.
- .8 Inne maszyny do prób twardości.

620.155 Maszyny do prób kruchości, giętkości i ciągliwości.

- Patrz również 539.5; 620.178.267.
- .3 Maszyny do prób kruchości bez uderzenia.
  - .32 Próby przez przygięcie.
  - .33 Próby przez przebicie.
  - .5 Maszyny do prób kruchości przy uderzeniu.
  - .52 Części i organy ogólne. Napęd. Części uchwyto-we. Narzędzia pomiarowe. Pomiar uderzenia. Inne organy.
  - .53 Maszyny specjalne.

- .531 Młoty pionowe. (Le Chatelier, Barba, Fremont).
- .532 Młoty wahadłowe (Charpy i t. d.).
- .533 Młoty rotacyjne (Guillery).
- .7 Maszyny do prób na giętkość i ciągliwość. (Sposób na zimno. Maszyna Olsen'a).

620.156 Maszyny do prób zmęczenia.
Patrz również 620.178.3/4.

- .2 Części i organy ogólne. Napęd. Części uchwyto-we. Urządzenia pomiarowe. Inne organy.
- .3 Maszyny do prób zmęczenia przy ściskaniu i (siła odśrodkowa i t. d.).
- .4 Maszyny do prób zmęczenia przy ściskaniu i powtarzających się uderzeniach. Maszyny o wielu młotkach na prętach walcowych (Amstera).
- .5 Maszyny do prób zmęczenia przy powtarzającym się zginaniu.
- .6 Maszyny do prób zmęczenia przy powtarzającym się wygięciu.
- .7 Maszyny do prób zmęczenia przy powtarzającym się skręcaniu.

620.157 Maszyny, przyrządy i urządzenia do prób specjalnych przedmiotów, organów i części, głównie do prób technologicznych.

- .2 Podział według kształtu i charakteru badanych przedmiotów.
Części o płaskiej lub wygiętej powierzchni: podłogi, platformy i t. d.
Części puste, otwarte (dostępne): zbiorniki. Części puste, zamknięte (nie dostępne): przewody, rurociągi.

.3 Podział według rodzaju czynności i postępowania, stosowanych przy badaniu materiału lub części.

620.158 Maszyny, przyrządy obserwacyjne, rejestracyjne i pomiarowe.

Maszyny obserwacyjne inne, jak przyrządy wymienione w dziale 620.151 i 620.157.

Pozatem, by dokładniej te przyrządy określić można stosować podział — 58, po symbolu 620.17 metody prób, zamieniając cyfry 620.1 znakiem — (odejmowania). Np. 620.178.5—58.5. Wibrografy.

.4 Przyrządy do cechowania. Skrzynki do cechowania. Kreszery. Patrz 620.152.37.

.42 Przyrządy i narzędzia do cechowania maszyn probierczych. (Skrzynki do cechowania Amslera).

.5 Przyrządy do sporządzania wykresów. Hamulce i dynamometry.

620.16 Próby ściśle technologiczne. Próby, których charakter zależy od kształtu badanych części.

.161 Próby najprostsze. Ocena na pierwszy rzut oka.

.162 Próby ściśle technologiczne, materiały pracują w warunkach rzeczywistych. Nie umieszczać tutaj badań wskazanych w działach 620.164/166 i 620.17.

.164 Próby powierzchni.

.1 Płaskich (np. blachy, płyty, podłogi).

.2 Wypukłych i półkolistych (np. kesony, przykrywy zbiorników).

.3 Walcowych (np. rurki, przewody).

.165 Próby wewnętrzne części pustych.

.1 Otwartych (dostępnych) (np. zbiorników).

.165.2 Zamkniętych (np. pocisk, gąsiory, rury ciśnące).

.166 Próby części sprężystych, rozciągliwych i t. d. ze względu na kształt (np. sprężyny, rurki spiralne).

.168 Próby i pomiary specjalne materiałów złożonych.

.2 Określenie ilości części, z których składa się materiał. (Np. określenie: ilości włókien u nici).

.3 Określenie wymiarów i właściwości indywidualnych części, z których składa się złożony materiał.

620.17 PRÓBY FIZYKO - TECHNOLOGICZNE.

By wskazać wykresy (diagramy) posługują się podziałem wspólnym (009.1). By wskazać przyrządy rejestrujące nie przewidziane gdzieindziej posługują się podziałem — 58. (Patrz uwaga pod 620.158). Sposoby rejestrowania nieprzewidziane oznacza się za pomocą podziału — 718.

620.171 Wiadomości ogólne.

.1 Umocowywanie próbek wogóle.

.2 Ogólne sposoby wykonywania prób. Wybór metody i sposobu, które należy stosować celem określenia cech mechanicznych materiałów.

.3 Wpływ warunków, w których dokonuje się doświadczenie: czas trwania, temperatura, stan suchy lub wilgotny, działanie stopniowe lub nagłe.

.5 Metoda świetlna badania

próbek szklanych zapomocą światła spolaryzowanego określa się zapomocą: 535.5.

.8 Ogólne metody rejestracji.

620.172 Sposoby wykonania prób na rozciąganie.

Patrz również 539.382; 539.412; 620.152.2; 620.153.2.

.1 Sposób umocowywania próbek. Szczypce. Szczęki. Umieszczenie główek próbek.

.2 Pomiary przy próbach: siły, odkształceń i t. d.

.21 Pomiary siły, naprężeń.

.212 Pomiary zapomocą obciążeń bezpośrednich.

.213 Pomiary zapomocą obciążeń i dźwigni.

.214 Pomiary zapomocą ciśnienia hydraulicznego.

.214.1 Pomiary wagowe.

.214.2 Pomiary zopomocą manometru.

.215 Pomiary zopomocą dynamometru.

.22 Pomiary wydłużeń, granicy sprężystości, współczynnika sprężystości.

.23 Pomiary przewężenia.

620.172.24 Pomiary zerwania próbek. Przekrój w chwili zerwania. Zjawiska występujące przy zerwaniu. Próby udarnośći.

.25 Sposoby prób w warunkach specjalnych.

.251 Próby przy działaniu stopniowem (próby statyczne).

.251.1 Próby przy działaniu stopniowem na zimno.

.251.2 Próby przy działaniu stopniowem na gorąco. (Próby lepkości metali).

.252 Próby o działaniu nagłym (próby dynamiczne).

.253 Próby pod działaniem siły odśrodkowej.

Patrz również 620.178.4.

Próby wytrzymałości przy pracy.

.3 Rejestracja zjawisk występujących przy próbach.

.32 Rejestracja siły. Żywa siła i praca zerwania.

.33 Rejestracja wydłużeń.

.34 Rejestracja przewężenia.

.34 Rejestracja zjawisk złożonych.

620.173

Sposoby wykonania prób na ściskanie.

Patrz również 539.388; 539.384.4; 539.411 i 620.152.3; 620.153.3.

.1 Sposób umocowywania próbek. Krótkie próbki. Długie próbki.

.2 Pomiary zjawisk występujących przy próbkach: siła, odkształcenie, wyboczenie, zniszczenie.

.21 Pomiar siły.

.214 Pomiar stopniowy przez ciśnienie hydrauliczne.

.215 Pomiar przez uderzenia młota.

.218 Pomiar siły przy próbach długich próbek. Siła wybacząca.

.22 Pomiar zgniototy, skrócenia się i zmiażdżenia.

.24 Pomiar siły niszczącej.

.25 Sposoby wykonywania prób w specjalnych warunkach.

.251 Próby statyczne.

.251.1 Na zimno.

.251.2 Na gorąco.

.252 Próby dynamiczne.

.3 Rejestracja zjawisk występujących przy próbach.

620.174

Sposoby wykonania prób na zginanie.

Patrz również 539.384; 539.413; 620.152.4; 620.153.4.

- .1 Sposób umocowywania badanych przedmiotów: swobodne podparcie na oporach, zamocowanie jednym końcem.
- .2 Pomiary zjawisk występujących przy próbach: siła, ugięcie i t. d.
- .21 Pomiary siły: zapomocą obciążeń bezpośrednich, ciężaru i dźwigni, ciśnienia hydraulicznego, młota spadającego.
- .22 Pomiary strzałki ugięcia, granicy sprężystości, współczynnika sprężystości.
- .24 Pomiar siły niszczącej.
- .25 Sposoby wykonywania prób w specjalnych warunkach.
- .251 Próby statyczne.
  - .251.1 Na zimno.
  - .251.2 Na gorąco.
- .252 Próby dynamiczne.
  - .3 Rejestracja zjawisk występujących przy próbach.
  - .32 Rejestracja siły.
  - .33 Rejestracja strzałki ugięcia.

.36 Rejestracja zjawisk złożonych.

620.175 Próby na skręcanie.

- .1 Sposób umocowywania próbek. Badania powstałych odkształceń. Patrz również 620.178.315. Próby na zmęczenie przy skręcaniu.
- .6 Wyznaczenie ilości skrętów w materiałach skręcanych (np. w przedalnicztwie).

620.176 Próby na ścinanie, przebijanie i na docisk.

Patrz również 539.385; 539.415; 620.152.6.

- .2 Próby na ścinanie pojedyncze, podwójne. Wytrzymałość na rozerwanie (tkanin, papieru i t. d). Próby statyczne. Próby dynamiczne.
- .3 Próby na przebijanie. Działanie stopniowe.
- .4 Próby na przenikanie. Działanie nagłe (pociski).
- .5 Próby na docisk.

**620.177 Próby na przegięcie, ogina-
nie, wygięcie.**

Patrz również 539.387; 539.416; 620.152.6.

- .2 Próby na przegięcie. Działanie nagłe.
- .3 Próby owijania (nawijanie na wałek).
- .4 Próby na wygięcie (nawijanie bez wałka).

MIĘDZYNARODOWY INSTYTUT BIBLIOGRAFICZNY
BRUKSELLA.

SKRÓT SPRAWOZDANIA Z VII MIĘDZYNARODOWEJ KONFERENCJI BIBLIOGRAFICZNEJ. — KOLONJA 17 I 18 WRZEŚNIA 1928 ROKU.

VII-ma Międzynarodowa Konferencja Bibliograficzna odbyła się w Kolonji, na zaproszenie tamtejszego Vice-burmistrza, podczas Międzynarodowej Wystawy Prasy dn. 17 i 18 września 1928 r.

Konferencję poprzedziły: Walne Zgromadzenie (art. XI A), Zebranie Komisji Międzynarodowej dla Klasyfikacji dziesiętnej, (art. XI D), oraz Generalne Zgromadzenie administracyjne Instytutu (art. XI A).

Na Konferencji tej były reprezentowane następujące państwa:

a) Niemcy, Anglja, Francja, Belgja, Niderlandy, Rosja, Szwajcarya i Czechosłowacja,

oraz, następujące organizacje:

b) Międzynarodowy Instytut Rolniczy, Międzynarodowy Związek Chemików, Międzynarodowa Federacja Dentystyczna, Międzynarodowy Związek miast, Amerykańskie Stowarzyszenie Księgarzy.

Austria usprawiedliwiła swą nieobecność, wyraziły również żal niemożności wzięcia udziału, z powodu Zgromadzenia Ligi Narodów następujące grupy:

Sekretarjat Ligi Narodów, Komisja Kooperacji intelektualnej i Międzynarodowe Biuro Pracy.

I. Posiedzenie Rady.

a) Rada zdecydowała przyjąć Stowarzyszenie Standaryzacji w Pradze, jak i przedstawicielstwo Czechosłowacji.

b) Rada przyjmuje do wiadomości wyjaśnienia p. M. Możkowskiego, przedstawiciela Naukowej Warszawskiej Komisji Bibliograficznej i Związku Stowarzyszeń Technicznych Polskich. P. Stanisław Rodowicz, przedstawił Radzie polski skrót tablic bibliograficznych (Warszawa 1928, st. 51), stwierdzając jednocześnie, iż prowadzone rokowania, w celu stworzenia Komitetu Polskiego, znajdują się na jaknajlepszej drodze.

Rada wyraziła zgodę na udział w Zebraniu p. p. Możkowskiego i St. Rodowicza, w charakterze słuchaczy.

c) Rada przyjmuje do wiadomości, iż na przyszłość „Deutscher Normen Ausschuss”, reprezentowany przez pp. Soebel'a i Frank'a, będzie występować w charakterze Narodowego Komitetu Niemieckiego, zamiast „Technisch- Wissenschaftliche Lehrmittelzentrale”, któremu to Zgromadzenie wyraża podziękowanie za dotychczasową działalność w Niemczech.

2. Organizacja Pokrewnych Towarzystw Związkowych.

Po zagajeniu Zgromadzenia, przewodniczący przedstawia plan zorganizowania, w każdym państwie, pokrewnego towarzystwa związkowego, na wzór British Society for International Bibliography, które założono w 1927 r. Towarzystwa te miałyby za zadanie:

- a) skłonić do przystąpienia, w charakterze członków, instytucje naukowe, przemysłowe, handlowe oraz wszystkie inne, które wydają bibliografie,
- b) nakłonić powyższe instytucje do stosowania w swych wydawnictwach i publikacjach metody Międzynarodowego Instytutu Bibliograficznego, a w szczególności klasyfikacji dziesiętnej.
- c) przysyłać Międzynarodowemu Instytutowi Bibliograficznemu odpisy wszelkich tego rodzaju prac bibliograficznych.
- d) komunikowanie ulepszeń tablic klasyfikacji dziesiętnej.
- e) przysyłanie swych spostrzeżeń Międzynarodowemu Instytutowi Bibliograficznemu, który jest centralną instytucją kontroli.
- f) rodział, pomiędzy członków, dla ich własnego użytku, ogłoszonych, przez Międzynarodowy Instytut Bibliograficzny, dodatków i zmian oficjalnych w klasyfikacji dziesiętnej.

Organizacja centralna Międzynarodowego Instytutu Bibliograficznego miałaby ze swej strony za zadanie:

- 1) otrzymywanie od pokrewnych Towarzystw Związkowych wszelkich prac bibliograficznych i umieszczanie ich w powszechnym spisie bibliograficznym; przedewszystkiem zaś ogłaszanie co miesiąc dziesięciu bibliografii o każdej sekcji od 0 do 9.
  - 2) dokonywanie ulepszeń w systemie dziesiętnym.
  - 3) podawanie do wiadomości uwag Towarzystw Związkowych wszystkim innym Towarzystwom pokrewnym.
  - 4) stosowanie natychmiast, po otrzymaniu uwag i krytyki, nowych rozwinięć klasyfikacji tablic.
  - 5) zawiadamianie natychmiast wszystkich towarzystw o zaszyłych zmianach i dodatkach przyjętych oficjalnie.
- (Pożądaniem jest, żeby powyższa procedura nie trwała dłużej miesiąca).

W wyniku dyskusji, na wniosek przewodniczącego, ustalono jednomyślnie, że odpowiedzialność za prace bibliograficzne z jednej strony ciążyć będzie na organach narodowych, reprezentowanych przez towarzystwa związkowe pokrewne, z drugiej zaś strony na organach międzynarodowych, które powinny dbać o potrzeby dokumentacji w każdej dziedzinie.

3. Komitet Wykonawczy.

W myśl § XI B uchwalono wybrać z łona Zgromadzenia Zarządu delegacje do załatwiania interesów bieżących (Komitet Wykonawczy), mający się składać z prezesa i sekretarzy.

4. Komitet finansowy.

Na zasadzie § XI D. postanowiono stworzyć Komitet Finansowy i Propagandy, mający za zadanie zbieranie dla Instytutu potrzebnych funduszy i kontrola nad ich podziałem. Przedstawiono bilans Instytutu, który będzie ogłoszony. Z dyskusji wypływa, że dochody mogą być powiększone pięciokrotnie

5. Komisja Techniczna.

Deutscher Normen Ausschuss podjął się zorganizować Komisję techniki wydawnictw.

6. Komitet Wydawniczy.

Postanowiono utworzyć Komitet dla wydawnictw w składzie przedstawicieli różnych Komisji.

7. Sekretariat.

- a) postanowiono dokompletować Sekretariat Generalny przez kooptację trzeciego członka.

8. Urząd Informacji Biblijograficznych.

P. Andrau, w imieniu Sekcji holenderskiej, odczytuje raport, z którego wynika potrzeba stworzenia Związkowego Urzędu informacyjno-biblijograficznego, któryby posiadał wydziały specjalne poświęcone opracowaniu specjalnych zagadnień.

1. Wydział angielski miałby za zadanie służbę informacyjną wydawnictw, dotyczących nauk ścisłych i stosowanych.
2. Urząd centralny Międzynarodowego Instytutu Biblijograficznego zająłby się spisem, według nazwisk autorów.
3. Urząd ten zająłby się również udzielaniem informacji, co do wydawnictw filozoficznych.

Jest pożądanem, żeby liczne posiadane katalogi i rękopisy zostały udostępnione według przyjętej propozycji Instytutu.

Należy, ustanowić regulamin sieci informacyjnej, któryby określał, w jaki sposób pracownicy umysłowi, mogą zwracać się do któregośkolwiek z najbliższych urzędów, w celu otrzymania, za jego pośrednictwem, żądanych informacji, z drugiej zaś strony, w jaki sposób urząd ten zwracałby się do Centralnego Urzędu Instytutu, oraz w jaki sposób Instytut zbierałby informacje ze wszystkich związkowych spisów katalogicznych.

Zgromadzenie przyjmuje projekt holenderski i postanawia opracować projekt regulaminu służby informacyjnej biblijograficznej.

II. ZEBRANIE KOMISJI DLA KLASYFIKACJI DZIESIĘTNEJ.

1. Raport Sekretariatu Komisji.

P. Douker-Duyvis, sekretarz Komisji, składa sprawozdanie roczne. Wyjaśnia, jakie zmiany trzeba będzie wprowadzić w systemie dziesiętnym. Należy stosować system znoszenia rubryk, polegający na usuwaniu wyszłych z użycia dotychczasowych podziałów i zastępowania ich nowoutworzonymi.

System ten unika pogmatwania w istniejącej kartotece, i wymaga, żeby klasyfikacja przedstawiona była w cyfrach nie używanych. Na tej podstawie, w wydaniu z 1928 r. wielka ilość podziałów została usunięta.

2. Raport Sekretarjatu Międzynarodowego Instytutu Bibliograficznego.

P. Otlet uzupełnia sprawozdanie p. Douker-Duyvis'a, przypominając, w jakich warunkach wydanie to zostało dokonane. Wydawnictwo z 1905 r. zostało kompletnie wyczerpane. Warunki finansowe pozwalały tylko na drukowanie częściowe, niedając w ten sposób możliwości zrobienia korekt wszystkich tablic. Postanowiono uczynić klasyfikację dziesiętną powszechną, umieszczając wszelkie wiadomości, dla wszystkich krajów, dla użytku we wszystkich dziedzinach.

Trzeba zaznaczyć, że przy wydawaniu w 1927/28, jak i w 1905 cała praca została wykonana bezinteresownie i bezimiennie. Oby na przyszłość dzieło to mogło zachować ten sam charakter: klasyfikacja powszechna, przez wszystkich i dla wszystkich.

3. Zlecenia, w celu wykonania tablic.

Przedsięwzięto środki przyspieszenia wykończenia tablic i jest nadzieja, że zostaną one wykonane z końcem 1928 r. Korekta tablic była niezmiernie trudna. Niektóre części wymagały aż 8 różnych korekt, wobec czego i koszta wydawnictwa wzrosły. Cena wynosi 500 fr. belgijskich (lub 70 fr. złotych). Nakład wynosić będzie 2.000 egzemplarzy. Do tej pory zamówiono jednak tylko 900 egzemplarzy.

4. Indeks alfabetyczny.

Rubryki klasyfikacji są oparte na zasadzie pojęć a nie słów, w pewnych tylko szczegółach będą odsyłacze do tablic systematycznych.

5. Wykład zasad.

Tablice będą zaopatrzone wykładem ogólnych zasad i następujących po sobie przepisów. Wyłożenie zasad ułatwi zrozumienie i posługiwanie się klasyfikacją.

6. Przyszłość Klasyfikacji.

Trzeba przewidzieć potrzebę założenia szkoły klasyfikacji dziesiętnej.

7. Uzgodnienie.

Można brać pod uwagę sześciu rodzaju uzgodnień:

1. pomiędzy różnymi kolejnymi wydawnictwami klasyfikacji. Odpowiednie zarządzenia zostały wydane w tej sprawie.
2. pomiędzy przekładem oficjalnym, a pierwowzorem i przekładami pochodnymi (skrót, wyciągi, tłumaczenia). Ta kwestja nie jest jeszcze uregulowana.
3. pomiędzy klasyfikacją dziesiętną a imiennymi systemami; w tym wypadku należy ustalić zgóry tablice.
4. pomiędzy słownikami ogólnymi, a specjalnymi, pożądanem jest, ażeby kiedyś wszystkie wyrazy zostały umieszczone w spisie klasyfikacji dziesiętnej.

5. pomiędzy systemami naukowymi.
6. trzeba również wziąć pod uwagę uzgodnienia pomiędzy wykazami, według danych tablic, i ustalić poszczególne oznaki, wyrażone przez liczby — złożone.

8. Tłumaczenie.

Pożądanem jest rozpowszechnianie tłumaczeń klasyfikacji dziesiętnej (kompletne tablice szczegółowe lub skrócone, wyciągi z części tablic dla specjalnego użytku). Prawa autorskie są własnością Międzynarodowego Instytutu Bibliograficznego, który czuwa nad stroną naukową i oszczędnościową. Prawo tłumaczenia będzie przedmiotem specjalnej konwencji. Byłoby pożądanem, stworzenie wydawnictwa w wielu językach (francuskim, niemieckim, angielskim, hiszpańskim, esperanto). Tego rodzaju wydawnictwo ustaliłoby tekst tłumaczeń i stałoby się wymiennym dokumentem terminologii systematyki porównawczej.

Kongres Bibliotekarzy niemieckich zażądał kompletnego niemieckiego tłumaczenia tablic, co zobowiązało się wykonać „Deutscher Normen Ausschuss”. Rękopisy zostały złożone plenum Zgromadzenia. Spis alfabetyczny w języku angielskim dla Sekcji 5, 6 i 7, znajduje się w opracowaniu Science Library. Organizacja esperantystów wyraża chęć posiadania tłumaczenia w języku esperanto.

III. WALNE ZGROMADZENIE ADMINISTRACYJNE.

W miarę potrzeby Zgromadzenie zatwierdza uchwalone przez Zarząd rozporządzenia organizacyjne dotyczące: Towarzystw Pokrewnych Związkowych, Rady Wykonawczej, Komisji Finansowej oraz Sekretariatu.

1. Miejsce zwołania Konferencji w 1929 r.

Zgromadzenie może korzystać z dwóch propozycji:

1. zwołanie Konferencji w Anglii (Londyn lub Oxford), w danym wypadku w porozumieniu z Association of special Library and Information Bureaux (A. S. L. I. B.).
2. druga w Rzymie, gdzie ma się odbyć w najbliższej przyszłości Kongres Bibliotekarzy.

Zgromadzenie wypowiedziało się za pierwszą propozycją, ze względu jednak na to, że na Kongresie w Rzymie będą dyskutowane kwestje, mające związek z bibliografią i biblioekonomiką, oraz klasyfikacją, Zgromadzenie wyraziło życzenie, wzięcia udziału w pracach za pośrednictwem delegacji.

2. Przewodnictwo.

Zgromadzenie wybrało ponownie przewodniczącym profesora Alan'a Pollard'a.

3. Siedziba Instytutu.

Wnioski w sprawie siedziby zostały odesłane na Zgromadzenie z tem zastrzeżeniem, że prawo głosu służyć będzie wyłącznie członkom posiadającym to prawo na mocy Statutu.

IV. ZGROMADZENIE (Konferencja).

1. Zagajenie Zgromadzenia (Konferencji).

Przewodniczący profesor Pollard zagaił Zgromadzenie podziękowaniem, w imieniu Instytutu, za zaproszenie na Zgromadzenie do Kolonii, gdzie przy tej sposobności uczestnicy mogą podziwiać Międzynarodową Wystawę Prasy. Przypomina w głównych zarysach postępy, dokonane dzięki zorganizowaniu Bibliografii i badań, kładąc głównie nacisk na prace wykonane przez Królewskie T-wo Londyńskie pod tytułem „Międzynarodowy Katalog naukowo literacki”, brak którego obecnie daje się dotkliwie odczuwać. Należałoby więc zbadać warunki, w jakich praca ta mogłaby na nowo być podjęta.

P. Nemececs zaznacza, że w Czechosłowacji zainteresowanie systemem klasyfikacji dziesiętnej stale wzrasta.

2. Sprawozdanie ogólne.

Drukowane sprawozdanie generalne zostało rozdane. W sprawozdaniu tym przypominane są dane, dotyczące porozumień, których całość stwarza jakgdyby powszechną umowę wydawniczą.

Instytut posiada w 45 krajach członków, którzy stosują jego metody i składa się z tuzina organizacji współpracujących. Całkowity spis kartotek wynosi 13.667.816. Od czasu powstania wydrukowano 20.000 stron w 155 wydawnictwach, odpowiedziano na 27.426 zapytań. Brak odpowiednich środków, stabilizacja franka belgijskiego, niemożność stosowania w życiu zawartych konwencji z Ligą Narodów, wszystko to ubezwładniło częściowo działalność Instytutu. Podjął on jednak wysiłki w kierunku nowego wydawnictwa klasyfikacji dziesiętnej.

Gdy w 1896 r. powstał Międzynarodowy Katalog literatury naukowej, obecnie zawieszony, Instytut starał się napróżno o wprowadzenie systemu klasyfikacji dziesiętnej, co jednak dzisiaj byłoby możliwym, zaś w 1897 Międzynarodowy Kongres Wydawców odrzucił również metody Instytutu, stosując klasyfikację, opartą na zasadzie podziału na sprawy. Obecnie jednak zagadnienie klasyfikacji dziesiętnej ma być ponownie zbadane przez Organizację Międzynarodową Bibliotekarzy.

Gdy w 1925 r. Międzynarodowy Instytut Bibliograficzny zawarł umowę z Ligą Narodów, ta ostatnia nie uznała wówczas dla Bibliografii konieczności systemu podziału spraw opartego na zasadzie dziesiętnej. Własne jednak doświadczenie Komisji do współpracy intelektualnej daje rękojmię, że kwestję tą inaczej się rozstrzygnie. Otwierają się więc możliwości pracy w czterech kierunkach:

- a) Międzynarodowy katalog,
- b) Wydawcy,
- c) Biblioteki,
- d) Liga Narodów,

jak również jest nadzieja pomyślnego ukończenia rokowań z American Library Association.

Zgromadzenie uchwaliło wniosek zwrócenia się do delegacji narodowych, w celu ożywienia stosunków pomiędzy nią a Międzynarodowym Instytutem Bibliograficznym.

3. Siedziba Instytucji.

Sekretariat generalny wymienia dn. 25 maja korespondencję z członkami Rady, w kwestji przeniesienia Instytutu, w związku z wytworzonymi warunkami.

Powstał projekt założenia w Genewie nowej Biblioteki z 2 milionowej donacji dolarowej Rockefeller'a. Sprawą tą zainteresowało się Międzynarodowe Biuro Pracy, nawiązując pertraktacje, w celu otrzymania tymczasowo dawnych apartamentów biskupich w kantonie Genewskim.

Angielskie Międzynarodowe T-wo Bibliograficzne uważa jednak, że najodpowiedniejszym miejscem dla umieszczenia światowych rejestrów (spisów) Bibliograficznych, są biblioteki takich miast, jak Paryż, Londyn, Berlin lub Rzym. Oblicza ono koszty roczne w wysokości 2.000 funtów ang. i ofiarowuje się wyszukać w Londynie odpowiedni lokal dla powyższych rejestrów. Za pozostawieniem zbiorów w Brukselli przemawia przede wszystkim wzgląd na otrzymaną subwencję rządową. Za obraniem jednak Genewy za centrum Międzynarodowej Organizacji Bibliotek przemawia jej moralna exterytorjalność. W wyborze jednak miejsca nie można się kierować wyłącznie względem na subwencję rządową belgijską, która wynosi zaledwie 1200 dolarów.

Między projektami znajduje się propozycja zwrócenia się rządu belgijskiego do Ligi Narodów o wzięcie pod opiekę Instytutu.

Ostatecznie Zgromadzenie postanowiło polecić Komitetowi Wykonawczemu rozpatrzenie sprawy przeniesienia siedziby Instytutu do Genewy.

4. Przepisy katalogograficzne.

P. Sustrac, sekretarz Komisji przepisów katalogograficznych, złożył raport, dotyczący przepisów o katalogach autorów i dzieł anonimowych. W trakcie pertraktacji podjętych przez p. Sustrac, w imieniu Komisji, okazało się, że Komitet Międzynarodowej Kooperacji Bibliotekarzy utworzył już ze swej strony międzynarodową komisję przepisów katalogograficznych pod przewodnictwem dr. Tobolka, wobec czego p. Sustrac zaproponował fuzję obydwuch Komisji, z tem, że zostaną złożone 2 raporty, jeden Międzynarodowemu Kongresowi Bibliotekarzy, drugi Międzynarodowemu Instytutowi Bibliograficznemu, Zgromadzenie przyjmuje powyższą propozycję.

5: Powszechny spis bibliograficzny.

Warunki stworzenia powszechnego rejestru Bibliograficznego były przedłożone w raporcie generalnym. Można rozróżnić trzy sposoby tworzenia rejestru:

1. utworzenie pierwowzoru rejestru bibliograficznego w Centrali Międzynarodowego Instytutu Bibliograficznego przez gromadzenie notatek bibliograficznych, pochodzących z różnych źródeł.
2. gromadzenie drukowanych rejestrów, których liczba wynosi 160 z 1.476,471 różnych notatek, noszących oznaki klasyfikacji dziesiętnej.
3. poszczególne rejestry bibliograficzne, powstałe przy różnych organizacjach, w związku z pierwowzorem głównego rejestru powszechnego, a zawierające notatki i kopje tych ostatnich lub też pochodzące z bibliografii powszechnej, lub też zawierające oryginalne notatki, odpisy, które byłoby pożądane mieć w Centralnym rejestrze.

Byłoby pożądane żeby Powszechny Rejestr Bibliograficzny rozwijał się jednocześnie w tych trzech formach, oraz żeby dało się widzieć rozwój narodowych i specjalnych Bibliografii; jak również wyciągów lub tablic periodycznych, będących w możności przyczynić się bezpośrednio do powiększenia zbiorów powszechnych.

Na punkcie stosowania różnych systemów klasyfikacji powstały różne projekty.

6. Raporty i notatki przedłożone a nie przedyskutowane.

1. P. Kufayer, przedstawiciel Centralnej Biblioteki w Moskwie składa raport w sprawie systemu egzemplarzy, obowiązujących w sowietach.
2. Nederlandsch Institut voor Documentatie en Registratur składa notatki dotyczące Bibliotek Międzynarodowych oraz uwagi w sprawie organizacji generalnej Międzynarodowego Instytutu Bibliograficznego.
3. P. Otlet składa raport o światowych bibliotekach i raport o Encyklopedji.

7. Zamknięcie Konferencji (Zgromadzenia).

Złożono podziękowanie pp. Loeffler'owi i Rheinfelds'owi za poświęcenie i pracę okazaną podczas przygotowania Konferencji na Międzynarodowej Wystawie Prasowej, oraz p. Hanauer'owi za czynną współpracę i tłumaczenia, dzięki którym każdy z członków mógł swobodnie przemawiać w języku niemieckim, francuskim lub angielskim.

P. Reinfels i Hanauer dziękują za uznanie i ten ostatni wspomina pierwszego pionera klasyfikacji dziesiętnej w Niemczech, Karola Junker'a, który już w r. 1896 pierwszy ogłosił system klasyfikacji dziesiętnej, a Jerzy de Hanovre pierwszy zastosował ten system w jednej bibliografji.

P. Uhlendahl w imieniu zaproszonych gości składa podziękowanie Instytutowi za danie możności uczestniczenia w tak ciekawych rozprawach.

Na wniosek przewodniczącego uchwalono złożenie podziękowania Vice-Prezydentowi miasta Kolonii za wspaniałe przyjęcie w Ratuszu, oraz dla delegacji niemieckiej za współpracę jej członków.

V. DZIAŁALNOŚĆ DODATKOWA.

1. Przyjęcia.

W czasie wydanego śniadania w Ratuszu p. Otlet wyraził życzenie dr. Adenauer, a, prezesa i inicjatora Międzynarodowej Wystawy Prasy, ażeby niektóre zbiory z Międzynarodowej Wystawy Prasy zostały przechowane w Międzynarodowym Instytucie Prasy, który ze wszystkimi swojemi zbiorami razem z Międzynarodowym Instytutem Bibliograficznym zostałyby przeniesiony do Mundanenu w Genewie, jako centrum pracy intelektualnej przy Lidze Narodów.

2. Zwiedzanie Międzynarodowej Wystawy Prasy.

Zostały zorganizowane specjalne wycieczki w celu zwiedzenia godnej podziwu Międzynarodowej Wystawy Prasy, która przedstawiała nieograniczone pole dla studjów w dziedzinie książki i prasy.

3. Odczyty publiczne.

Dnia 17 września w Muzeum przyrodniczym odbył się odczyt publiczny i przyszłości książki i zasadach encyklopedji XX. wieku.

4. Wystawy.

Dla Międzynarodowego Instytutu Bibliograficznego było wyznaczone specjalne miejsce, gdzie zostały wystawione tablice objaśniające i dydaktyczne, egzemplarze poszczególnych wydań, tłumaczeń i t. d. Wystawa była zorganizowana przez różne sekcje Instytutu.

5. Współrzędny odczyt o przechowywaniu aktów administracyjnych.

W związku z konferencją bibliograficzną w tym samym czasie miało miejsce w Kolonii posiedzenie Komisji, wyłonionej przez Międzynarodowy Związek Miast dla sprawy metody klasyfikacji aktów. Postanowiono prowadzić badania zastosowania klasyfikacji dziesiętnej do bieżących spraw zarządów miejskich. Postanowienie to wprowadzono już w 120 gminach holenderskich. Komisja była obecna na naradach Konferencji w sprawie klasyfikacji dziesiętnej i wzajemnie Instytut był reprezentowany na jej obradach.

ODPOWIEDŹ STRESEMANNOWI.

Oświadczenie ministra Stresemanna w Lugano w odpowiedzi na znaną mowę ministra Zaleskiego w sprawie Górnego Śląska w żywy sposób dotknęło polskich inżynierów, pracujących na Górnym Śląsku. W imieniu 700 inżynierów i techników Polaków, zorganizowanych w dwu niżej podpisanych stowarzyszeniach, musimy podkreślić, że twierdzenie ministra Stresemanna jakoby obecny silny rozwój gospodarczy polskiego Górnego Śląska należy zawdzięczać jedynie pracy inżyniera niemieckiego, nie odpowiada rzeczywistości.

Udział elementu polskiego w kierownictwie górnośląskich przedsiębiorstw przemysłowych jest już tak znaczny, jak świadczy wyżej wymieniona cyfra inżynierów, że odbić się musiał na działalności przemysłu w całym szeregu konkretnych wypadków; moglibyśmy to udowodnić zupełnie ściśle, jednak nie mogąc ująć całości w ramy cyfrowe, nie chcemy korzystać z tego argumentu, ograniczając się tylko do trzech przykładów, gdzie rola inżyniera i technika polskiego występuje w całej pełni już od chwili przyłączenia Śląska do Polski. Zobrazujemy mianowicie rezultaty osiągnięte w państwowej fabryce związków azotowych, polskich kopalniach skarbowych oraz na kolejach państwowych, t. j. trzech warsztatach pracy, gdzie element niemiecki odpadł prawie całkowicie z chwilą przejęcia tych przedsiębiorstw przez Polskę.

Państwowa fabryka związków azotowych, którą kierownictwo niemieckie opuściło w chwili objęcia Śląska przez Polskę w nadziei, że Polska nie potrafi poprowadzić tej skomplikowanej i jednej z największych tego rodzaju fabryk na kontynencie, znajduje się w pełnym rozkwicie.

Produkcja jej wynosiła: w r. 1921 — 74.318 t. azotniaku, w roku 1928 — 152.000 t. azotniaku, a więc wzrosła pod polskim kierownictwem przeszło w dwójnasób, przyczem polscy inżynierowie potrafili ulepszyć znacznie całą fabrykację o czem świadczy np. fakt, że zużycie energii elektrycznej na jednostkę produkcji spadło w tym samym czasie o 24 proc., wydajność pieców karbidowych wzrosła o 28 proc., a wydajność robotnika podniosła się aż 2, 3 razy.

Miarą postępów technicznych w górnictwie służy wydajność węgla, osiągnięta na przepracowaną dniówkę. W polskich kopalniach skarbowych wydajność ta wynosiła w r. 1913 — 1,208 kg. przy 10-godzinnej dniówce, w r. 1927 — 1.662 kg. przy 8-godzinnej dniówce, wobec czego wydajność na godzinę wzrosła o 68 proc. Dodać musimy, że wydajność polskich kopalń skarbowych przewyższa bardzo znacznie przeciętną wydajność wszystkich kopalń polskiego Górnego Śląska. Cyfry powyższe nie mogą być uznane za dzieło przypadku, jeżeli wziąć pod uwagę, że polskie kopalnie skarbowe są największym przedsiębiorstwem górnictwem na Śląsku (produkcja ich stanowi 11 proc. ogólnie produkcji węgla polskiego Górnego Śląska), a ich wyraźna przewaga techniczna utrzymuje się już stale od 4 lat.

Największy warsztat, przy którym pracują inżynierowie polacy na Śląsku, Polskie Koleje Państwowe, stanowią jedną z najgęściej i najwięcej obciążonych przewozami sieci w Europie. Mimo ustąpie-

nia inżynierów niemców, koleje przewożą jednak w chwili obecnej nie mniej towarów, niż za czasów niemieckich i funkcjonują bez zarzutu, co jest rzeczą powszechnie wiadomą. Należy podkreślić, że polskie kierownictwo ma jednak zadanie nieskończenie trudniejsze od dawniejszego niemieckiego, zważywszy na odcięcie linii śląskich od ich głównych dworców przelotowych, które pozostały po tamtej stronie granicy.

Powyższe trzy przykłady wystarczą, aby stwierdzić niezbicie, że polscy inżynierowie na Śląsku stoją w zupełności na wysokości zadania i, nie ograniczając się do roli biernych obserwatorów, którą im min. Stresemann insynuuje, potrafili stworzyć nowe i realne wartości.

Dla ogólnej charakterystyki sytuacji, jaka się wytworzyła na Śląsku po przyłączeniu do Polski, wskazać musimy, że, pomimo znacznie większej intensywności pracy, jak o tem świadczą dane, przytoczone przez min. Zaleskiego i cyfry wyżej podane, ilość wypadków śmiertelnych w kopalniach węgla na 100.000 ton wydobytego węgla spadła z 0,91 w roku 1913 na 0,46 w roku 1927, a więc obecnie dwa razy mniejszą, co należy przypisać opiece polskich władz górniczych i żywemu współdziałaniu z nimi licznej rzeszy polskich techników.

Praca inżynierów polskich na Śląsku, wbrew opinii p. Stresemanna, dała realny i jaknajlepszy efekt nietylko dlatego, że inżynier ten stoi dostatecznie wysoko pod względem fachowym i że element techniczny polski jest już dość liczny, lecz w bardzo dużym stopniu i dlatego, że inżynierowie polscy nie są dla robotnika śląskiego elementem obcym i że znają oni dobrze potrzeby i możliwości gospodarcze całego państwa polskiego i na nich chcą oprzeć rozkwit Śląska jako na naturalnej podstawie. Ze tej podstawy rozwojowej brakowało Śląskowi, kiedy był jeszcze częścią Rzeszy, wiedzą dobrze niemieckie sfery gospodarcze, które w memorjałach, składanych podczas wojny, żądały aneksji b. Królestwa, aby tę podstawę gospodarczą dla Śląska pozyskać.

**Polskie Stow. inżynierów i techników woj. śląskiego.
Stow. polsk. inż. górniczych i hutniczych, Koło śląskie.**

S T A T U T ZWIĄZKU POLSKICH CZASOPISM TECHNICZNYCH I ZAWODOWYCH.

Zapisany do Rejestru Komisarjatu Rządu za Nr. 548 dn. 10.XII. 1928 r.

Cel Związku.

§ 1. Stowarzyszenie nosi nazwę „Związek Polskich Czasopism Technicznych i Zawodowych”.

§ 2. Siedzibą Związku jest miasto Warszawa. Terenem działalności Związku jest Rzeczpospolita Polska.

§ 3. Celem Związku jest:

I. Utrzymywanie łączności pomiędzy wydawnictwami technicznymi, wychodzącymi na terytorjum Rzeczypospolitej i W. M. Gdańska, pod względem ideowym i materialnym.

II. Popieranie i obrona, wobec władz i wszelkich instytucji publicznych, interesów Prasy Technicznej i Zawodowej w celu powiększenia jej znaczenia i wpływu.

III. Przyczynianie się do szerzenia wiedzy zawodowej.

IV. Współdziałanie ze sferami gospodarczymi w rozwoju technicznym i zawodowym państwa.

V. Uprawianie i rozwijanie stosunków pomiędzy prasą polską a zagraniczną i udział w Międzynarodowej Federacji Prasy Techniczno-Zawodowej.

§ 4. Środki działania.

I. W zakresie utrzymywania łączności, działalność Związku ma zadania:

A) redakcyjne i B) administracyjne, jako to:

A. Zadania redakcyjne.

1) Ułatwiania porozumienia co do specjalizacji i nie powtarzania się pism.

2) Uzyskiwania i podziału materiału pochodzącego z prac zbiorowych, jako to zjazdów, posiedzeń organów państwowych i t. d.

3) Wspólnego poruszania aktualnych tematów i traktowania ich w pewnym określonym kierunku.

4) Udziału w pokrewnych organizacjach.

5) Delegowania swoich przedstawicieli na Zjazdy, wycieczki i t. d.

B. Zadania Administracyjne.

1) Porozumienie co do wysokości i kosztów drukowania.

2) Uzgodnienie normy cen ogłoszeń i odbitek.

3) Ujednostajnienie prowizji i rabatów od ogłoszeń.

4) Unormowanie honorarjów autorskich.

5) Ustalenie normalnych formatów pism i odbitek.

6) Wymiana klisz i rysunków.

7) Ustalenie ulgowych warunków prenumeraty.

8) Utworzenie wspólnych biur zakupów, propagandy, prenumeraty (z filjami na prowincji), ogłoszeń i reklam, wspólnych drukarni i spółek wydawniczych.

II. W zakresie popierania i obrony interesów Związku:

1) Wyjednanie uczestnictwa czynnego przedstawicieli i korespondentów Związku na posiedzeniach publicznych Instytucji Rządowych, Samorządowych, Gospodarczych, Naukowych, Turystycznych i t. d.

2) Opiniodawstwo w sprawach taryf i warunków pocztowych i telegraficznych oraz transportu.

3) Utworzenie wzajemnej pomocy materialnej pisarzy i urzędników pism należących do Związku.

4) Założenie w Warszawie klubu dla uczestników, a w innych miastach za zezwoleniem władzy miejscowej.

III i IV. W zakresie szerzenia wiedzy i współdziałania gospodarczego:

1) Rozpowszechnianie w państwie pism zawodowych krajowych i zagranicznych za pomocą prenumeraty grupowej, ulgowej i t. d.

2) Urządzanie Zjazdów, odczytów i konkursów w celu rozpowszechniania wiedzy w zakresie działania prasy zawodowej.

3) Stosowanie ujednostajnionego poprawnego słownictwa polskiego.

4) Tworzenie bibliotek i czytelni pism zawodowych.

5) Utworzenie biura informacyjnego.

V. W zakresie stosunków zewnętrznych międzynarodowych.

1) Udział w Federacji Międzynarodowej Prasy Technicznej.

2) Utworzenie biura informacyjnego oia zagranicy i sporządzanie przeglądów do pism zagranicznych.

3) Ułatwienie wspólnej lub ulgowej prenumeraty pism cudzoziemskich, lub wymiana z nimi pism polskich.

4) Zwoływanie zebrań i kongresów z udziałem uczestników prasy międzynarodowej.

5) Ogłaszanie prac i uchwał zebrań i kongresów.

6) Wymiana wydawnictw polskich z wydawnictwami zagranicznymi.

7) Tworzenie w miastach polskich bibliotek zawodowych, w których będą zbierane i oddawane do użytku publicznego czasopisma i wydawnictwa Federacji Międzynarodowej.

UWAGA: Wzorem takich bibliotek są:

1) Bibliothek der Weltwirtschaftsdienst. Hamburg.

2) Bibliothèque de l'Office Commerciale de l'Etat Belge Bruxelles.

3) Bibliothèque d'information économique et technique internationale. Office rational de Commerce Exterieur, Paris.

Do osiągnięcia powyższych zadań Związek dążyć będzie z zachowaniem obowiązujących przepisów prawa.

§ 5. Stosunek do Federacji Międzynarodowej Prasy Zawodowej.

Związek, z chwilą utworzenia się, przystępuje do uczestnictwa w Federacji Międzynarodowej Prasy Zawodowej, której siedziba jest w Paryżu. Cours Albert Nr. 38 (Fédération Internationale de la Presse Technique).

Związek, w stosunku do tej Federacji stanowi autonomiczną „Sekcję Polską”. W Statucie niniejszym przewidziane są wszystkie prawa i obowiązki Związku, wynikające z przynależności do Federacji i uwzględnione są klauzule statutu Sekcji Federacji, w obowiązującej obecnie (na dzień 1 Stycznia 1928 r.), redakcji Statutu sekcji narodowych.

Każdy członek Związku obowiązany jest być jednocześnie członkiem Sekcji Polskiej Federacji Międzynarodowej, o ile przez Federację zostanie na członka przyjęty.

§ 6. Zdolność prawna.

Związek stanowi jednostkę prawną, reprezentowaną przez Zarząd Związku. Związek posiada swoją pieczęć.

§ 7. Skład Związku.

Członkowie Związku dzielą się na: a) założycieli, b) rzeczywistych, c) honorowych, d) ofiarodawców.

Członkami założycielami są czasopisma, które podpisały ten statut.

a) Członkami rzeczywistymi mogą być czasopisma, które:

1) mają w swoim programie nie tylko omawianie spraw zawodowych, lecz także naukowych, a także uprawę rzemiosł i spraw gospodarczych,

2) wychodzą regularnie w pewnych odstępach czasu, lecz nie jednorazowo,

3) wychodzą nie krócej niż rok,

4) nie mają na celu wyłącznie reklamy.

b) Członkowie honorowi są obierani wyłącznie przez Walne Zgromadzenie, na wniosek Zarządu Związku, a członkowie honorowi Federacji przez Walne Zgromadzenie, albo Kongres Federacji, na wniosek Związku do Komitetu Wykonawczego Federacji w Paryżu. Mogą być wybrane na członków honorowych tylko te osoby, które wyświadczyły Zarządowi i Federacji Międzynarodowej szczególne usługi.

c) Członkowie ofiarodawcy. Każda osoba prywatna, instytucje społeczne, towarzystwo, związek lub zrzeszenie, pragnące przynieść pomoc materialną Związkowi, lub Federacji Międzynarodowej — może być wybrane na członka Ofiarodawcę Związku, lub Federacji, na wniosek Zarządu do Walnego Zgromadzenia Związku, a także na wniosek Zarządu Związku (alias Sekcji), do Komitetu Wykonawczego w Paryżu, a tegoż do Walnego Zebrania lub Kongresu Federacji, z warunkiem wpłacenia kwoty, która będzie ustalona przez Walne Zgromadzenie Związku i przez Komitet Wykonawczy Federacji.

Członkowie założyciele mają wszystkie prawa członków rzeczywistych.

Członkowie założyciele rzeczywisci i honorowi mogą być jednocześnie członkami ofiarodawcami.

§ 8. Przyjęcie członków.

Czasopismo, pragnące przystąpić do Związku składa do zarządu podanie które Zarząd ze swoją opinią przekłada najbliższemu Walnemu Zebraniu. Walne Zebranie, prawomocnie zwołane, obowiązane jest podanie rozpatrzyć i zadecydować.

Każdy członek założyciel, rzeczywisty i honorowy na Walnym Zebraniu rozporządza jednym głosem.

Przyjęcie na członka rzeczywistego, honorowego i ofiarodawcę odbywa się przez balotowanie zakryte i wymaga większości nie mniej niż 2/3 głosów obecnych na zebraniu. Wyniki głosowania winny być protokołowane i nie wymagają motywowania. Walnemu Zebraniu na wniosek Zarządu przysługuje prawo wykreślenia członka ze Związku, w razie nie stosowania się jego do wymagań § 5, ustęp a); w tym wypadku decyzja Walnego Zebrania wymaga większości

2/3 głosów wszystkich członków, założycieli rzeczywistych i honorowych. O wykreśleniu ze Związku może być podane do wiadomości publicznej w czasopismach Związku.

Jednocześnie z podaniem o przyjęcie na członka Związku, kandydat składa do Zarządu podanie o przyjęcie na członka Federacji (Demande d'admission), które po zaopatrzeniu w polecenie przez Zarząd przesyła się do Komitetu Wykonawczego w Paryżu i służy za podstawę do zatwierdzenia kandydata przez ten Komitet na członka Federacji.

§ 9. Prawo głosu w federacji.

Związkowi, który jest równocześnie Sekcją Polską Federacji, przysługuje tyle głosów na Walnych Zebraniach i Kongresach Federacji, ile Związek zażąda, a Komitet Wykonawczy zatwierdzi, lecz nie mniej niż za 10 głosów dziesięć wkładów po 20 fr. złotych. Decyzja Komitetu Wykonawczego (w Paryżu) jest bezapelacyjna. Nie przyjęcie do Federacji nie zmienia praw kandydata względem Związku.

Każdy członek założyciel, rzeczywisty i honorowy Związku obowiązany jest do przesyłania po 2 egzemplarze swojego czasopisma do Komitetu Wykonawczego w Paryżu.

§ 10. Przywileje, wynikające z udziału w Federacji.

Stosownie do Artykułu 5 Statutu Federacji Komitet Wykonawczy Federacji obowiązany jest ze swoich funduszków udzielać pewną część środków dla pokrycia wydatków zwyczajnych Sekcji Polskiej Federacji.

Wydatki nadzwyczajne jako to koszta delegacji na kongresy, Komisje i t. d. Sekcja, czyli Związek ponosi na własny rachunek.

Członkowie Związku, jako członkowie Sekcji Polskiej Federacji Międzynarodowej Prasy Zawodowej, korzystają z wszelkich wiadomości i udogodnień, jakie Federacja daje swoim członkom, — z bibliotek, biur informacyjnych, w tym celu mających powstać w różnych miastach Europy, z wymiany czasopism, z ułatwień paszportowych, taryfowych na kolejach i pocztowych, oraz innych, jakie istnieją, lub istnieć będą.

§ 11. Środki materialne.

Każdy członek Związku obowiązany jest do wniesienia corocznej składki, członkowskiej, której wysokość dla każdej kategorii członków, w zależności od ilości drukowanych egzemplarzy czasopisma, będzie określona przez Walne Zebranie Związku. W składce tej mieści się też udział członkowski w Federacji. Minimum składki wynosi 50 zł. rocznie.

Każdy członek Związku obowiązany jest do przesyłania bezpłatnie na jego ręce po jednym egzemplarzu swojego czasopisma (niezależnie od 2 egzemplarzy dla Federacji).

Fundusze Związku mogą być zasilane przez odczyty, wystawy, wydawnictwa jednorazowe. Na dochód Związku przeznaczone są także wpływy od członków ofiarodawców.

Czasopismo, które się wykaże brakiem środków może być zwolnione od składki z decyzji Walnego Zebrania. Dla ważności decyzji wystarcza większość głosów obecnych na zebraniu członków.

W razie nie płacenia składki w ciągu 6 miesięcy, członek czasopismo traci prawo głosu, a po 12 miesiącach nieopłacania — automatycznie zostaje wykluczone ze Związku. Ponowne wstąpienie może być dokonane w ciągu tylko 3 miesięcy po wykluczeniu, z warunkiem wpłacenia zaległości. O wykluczeniu tą drogą może być podane do wiadomości w pismach Związku. Środki pieniężne powinny wpłynąć wyłącznie do rąk skarbnika Sekcji i ulegać ścisłej rachunkowości.

Członek-Czasopismo, które ma być wykluczone z powodu niepłacenia wkładek musi wpłacić wkładki za czas przynależności do Związku, o ile nie zgłosiło wystąpienia zawczasu.

Środki pieniężne powinny być przez Zarząd wydatkowane odpowiednio do preliminarza, na okres niemniej niż półroczny, zawczasu przez Walne Zebranie uchwalonego. Porządek rozporządzania się przez Zarząd funduszami wedle preliminarza określa Instrukcja, którą Zarząd winien wypracować i przedłożyć do zatwierdzenia Walnemu Zebraniu.

§ 12. Władze Związku.

Organami Związku są: a) Walne Zebranie, b) Zarząd, c) Komisja Rewizyjna, d) Komisje Specjalne, e) Delegacja zagraniczna.

A. Walne Zebranie. Walne Zebranie stanowią wszyscy członkowie założyciele, czynni, honorowi i ofiarodawcy.

Na Walnem Zebraniu przewodniczący Prezes Zarządu, lub jego zastępca, albo członek Zarządu przez prezesa upoważniony.

Uchwały W. Zebrania są prawomocne o ile członkowie są powiadomieni listami poleconymi na 2 tygodnie naprzód z podaniem porządku obrad, z wyjątkiem spraw zmiany Statutu, rozwiązania i likwidacji Związku, które muszą być uchwalone na drugim kolejnym Walnem Zebraniu, jakie winno się odbyć w odstępie nie krótszym, jak dwa tygodnie.

Obiady Walnego Zebrania powinny być zaprotokółowane i podpisane przez Przewodniczącego i dwóch członków Zarządu.

Walne Zebranie powinno być zwołane pisemnie na 2 tygodnie przed dniem odbycia, ze wskazaniem porządku dnia.

Walne Zebranie powinno być zwołane nie mniej niż raz do roku, a w razie potrzeby, częściej, według uznania Zarządu, lub nie mniej, jak jednej trzeciej członków. W razie otrzymania żądania, Zarząd winien zwołać Walne Zebranie, które ma się odbyć w ciągu 1 miesiąca od daty otrzymania przez Zarząd żądania.

Członkowie mają prawo wystawiania pełnomocnictwa w razie przeszkody do osobistego udziału w Walnem Zebraniu. Pełnomocnictwo może opiewać tylko na innego członka Związku.

Kompetencja Walnego Zebrania. Do Kompetencji Walnego Zebrania należy: przyjęcie na członków rzeczywistych, honorowych i o-

fiarodawców; wykreślanie członków ze Związku, uchwalanie preliminarza, zatwierdzanie instrukcji, rozporządzanie funduszami Związku, zwalnianie członków od opłaty składki, wybory Zarządu Związku, Komisji Rewizyjnej i Delegacji Zagranicznej, uchwalanie wynagrodzenia organów Zarządu, uchwalanie zmian w Statucie i uchwalenie rozwiązania Związku.

B. Zarząd Związku. Zarząd składa się z przewodniczącego, zastępcy, dwóch członków, sekretarza i skarbnika, wybieranych przez Walne Zebranie na 3 lata. Co rok podlega ponownym wyborom jedna trzecia Zarządu, która ma być oznaczona przez losowanie. Każdy członek może być wybrany ponownie.

Zarząd ma prawo kooptacji w razie ustąpienia członka. Kooptacja wymaga zatwierdzenia najbliższego Walnego Zebrania. Członek Zarządu nieobecny na trzech z rzędu posiedzeniach, uważany będzie za wybyłego.

Dla ważności postanowień Zarządu wymagana jest obecność na posiedzeniu trzech jego członków, w tej liczbie przewodniczącego Zarządu lub zastępcy.

Uchwały zapadają większością głosów, głos przewodniczącego ma przewagę.

Uchwały powinny być zapisane do księgi protokołów i podpisane przez przewodniczącego i sekretarza.

C. Komisja Rewizyjna składa się z trzech członków, wybieranych przez Walne Zebranie na okres jednego roku.

D. Delegacje zagraniczne. Walne Zebranie wybiera na okres jednoroczny delegatów, dla reprezentowania Sekcji Polskiej, czyli Związku na Zebrania Komitetu Wykonawczego, Komisji Specjalnych i Kongresów Federacji Międzynarodowej. Ilość delegatów określa Walne Zebranie.

E. Zarządowi przysługuje prawo tworzenia specjalnych komisji i wyznaczenia składu jej członków. Uchwały Komisji w ważniejszych sprawach wymagają zatwierdzenia przez Zarząd, lub Walne Zebranie.

Kompetencja Zarządu. Do kompetencji Zarządu należy: Uchwalanie wniosków do Walnego Zebrania, dotyczących przyjęcia do Związku członków rzeczywistych, honorowych i ofiarodawców, uchwalanie wniosków do Walnego Zebrania o wykreślaniu ze Związku członków, uchwalanie wniosków do Komitetu Wykonawczego w Paryżu co do przyjęcia członków Sekcji Polskiej Federacji, rozporządzanie się funduszami Związku, stosownie do preliminarza, wypracowanie instrukcji rozporządzania funduszami w celu przedstawienia jej do Uchwały Walnego Zebrania, Zwoływanie Walnych Zebrań, kooptowanie członków Zarządu, prowadzenie księgi protokołów, tworzenie specjalnych komisji i zatwierdzanie jej uchwał, przedstawianie na uchwałę Walnego Zebrania wniosków o zmianie Statutu, o likwidacji Związku i innych nie przewidzianych przez niniejszy Statut, a nie będących z nim w sprzeczności.

Zarząd prowadzi rachunkowość zgodnie z przepisami prawa i przyjętymi zwyczajami.

§ 13. Wynagrodzenia.

W razie potrzeby funkcje wszystkich wymienionych organów władzy, mogą być honorowane, o czym decyduje Walne Zebranie. Koszty podróży delegatów zatwierdza Zarząd, o ile nie są preliminowane przez Walne Zebranie.

§ 14. Zmiany w Statucie.

Zmiany w Statucie niniejszym mogą być dokonane wyłącznie na mocy uchwały dwóch Walnych Zebrań, zwołanych przez ogłoszenia w prasie i zaproszenia z umieszczeniem porządku dziennego, rozsyłane na dwa tygodnie przed terminem Walnego Zebrania, w myśl § 12. Statutu.

§ 15. Rozwiązanie Związku.

Rozwiązanie Związku może nastąpić tylko wskutek Uchwały, powziętej na dwóch kolejnych Walnych Zebraniach, zwołanych w myśl § 12. tego Statutu.

Fundusze Związku, w razie likwidacji, przechodzą na własność członków założycieli i rzeczywistych, proporcjonalnie do wpłaconych składek.

Statut podpisali jako Założyciele Związku:

Pawłowski Aleksander, (Inżynier Kolejowy), *Turczynowicz Stanisław* (Inżynierja Rolna), *Peche Czesław* (Przemysł i Handel), *Rybicki Stanisław* (Czasopismo Techniczne), *Pastucha Rudolf* (Przegląd Gospodarczy), *Mikulski Czesław* (Przegląd Techniczny), *Dr. Lutosławski Jan* (Gazeta Rolnicza), *Chorzewski Maurycy* (Przemysł Metalowy), *Pichelski Kazimierz* (Maszyny Rolnicze), *Zamojski Tadeusz* (Wiadomości Przemysłu Chemicznego), *Krzyczkowski Wacław* (Przegląd Mierniczy), *Kączkowski Wacław* (Technika Gorzelnicza), *Rodowicz Stanisław* (Wiadomości Związku Polskich Zrzeszeń Technicznych), *Pawłowski Wacław* (Przegląd Elektrotechniczny), *Doliński Jarosław* (Gaz i Woda. Kraków).

Podanie o zatwierdzenie Statutu podpisali: *Inż. A. Pawłowski*, *Inż. S. Rodowicz*, *Inż. St. Turczynowicz*.

SPRAWOZDANIE

Krakowskiego Towarzystwa Technicznego za czas od
1.X 1928 r. do 31.I 1929 r.

Stan członków w dniu 1 października 1928	515
Przyjęto w okresie sprawozdawczym	13

528

Wystąpiło	5
Zmarło	5
Wykreślono	12
Wykreśl. z powodu niepłacenia wkład.	22

Stan w dniu 31 stycznia 1929 r. 506, z tego miejscowych 365, zamiejsc. 141.

Zmarli ś. p. Bobrowski Rudolf, Jankowski Karol, Lamensdorf Henryk, Płatuski Juljan, Zborowski Włodzimierz. Cześć Ich pamięci!

Zebrania tygodniowych dla odczytów odbyło się w okresie sprawozdawczym 7, a mianowicie:

12.X.1928 r. Dr. Inż. Doliński Jarosław: „Wrażenia z wystawy berneńskiej”.

26.X.1928 r. Prof. U. J. Dr. Inż. Rożański Adam: „Najnowsze prądy i działania w osuszaniu gruntów mineralnych”.

23.XI.1928 r. Inż. Skłaka Józef: „O eksporcie i o portach morskich”.

30.XI.1928 r. Inż. Tor. Eugenjusz: „Powszechna Wystawa Krajowa w Poznaniu”.

11.I.1929 r. Prof. Uniw. Wil. Sławoj Stanisław: „Tajemnice Wilna” (z obrazami świetlnymi).

18.I.1929 r. Prof. U. J. Dr. Inż. Rożański Adam i Inż. Czerwiński Jan: „Sprawozdanie ze Zjazdu Hydrotechnicznego w Warszawie”.

25.I.1929 r. Inż. Maryniarczyk Roman (z Katowic): „Regulacja Małej Wisły” (z przeżroczami).

Dnia 28 września 1928 r. odbyło się Doroczne Walne Zgromadzenie, na którym dokonano nowych wyborów Prezydium, Wydziału, Komisji i Sądu Honorowego.

Prezeselem wybrano p. Inż. Kazimierza Dutczyńskiego, Prezesa Dyrekcji Poczty i Telegrafów w Krakowie, Wiceprezeselem p. Inż. Tadeusza Polaczek-Korneckiego, Dyrektora Krak. Spółki Tramwajowej.

Wydział

odbył w okresie sprawozdawczym 5 posiedzeń.

5.X.1928. Dokonano ukonstytuowania się Wydziału wybierając na Sekretarza — Kol. Tokarskiego, zast. Kol. Tor; Skarbnika — Kol. Kowalskiego, zast. Kol. Kot; Gospodarza — Kol. Kijaka, II Gosp. — Kol. Seiferta; Bibliotekarza — Kol. Ciechanowskiego.

Dla nawiązania bliższej łączności z Kołem Architektów i Elektrotechników kooptowano do Wydziału Kol. Arch. Czaplickiego i Kol. Inż. Zglińskiego. Do Komisji Odczytowej weszli panowie: Łowiński, Krawczyk/Seifert, Tokarski, Tor.

31.X.1928. Wybrano delegata do Związku Pol. Zrzeszeń Techn. w osobie Kol. Nitscha — zast. Kol. Seifert. Omawiano sprawę ewent. przejścia majątku po zlikwidowanym Komitecie Obywatelskim Odbudowy Wsi i Miast.

4.XII.1928. Odnośnie do otrzymanego zaproszenia na konferencję w Katowicach w sprawie szkolnictwa zawodowego uchwalono prosić na delegata Kol. Kosteckiego, zaś na delegatów na Zjazd Hydrotechniczny w Warszawie Kol. Kowalskiego i Kol. Rożańskiego. Na wniosek Kol. Seiferta uchwalono zaangażować między członkami o poparcie Towarzystwa Ligi Morskiej i Rzecznej oraz Floty Narodowej. Podjęto poruszoną na jednym z zebrań tygodniowych sprawę urządzenia wystawy w Krakowie celem ożywienia ruchu turystycznego i pobudzenia życia przemysłowego i handlowego. Uchwalono rozesłać ankietę w tej sprawie do miarodajnych instytucji i stowarzyszeń.

8.I.1929. Omawiano różne sprawy bieżące. Dla propagandy popierania przemysłu krajowego uchwalono zakupić odpowiednią pieczętąkę do korespondencji.

22.I.1929. Omawiano sprawę zmiany statutu w związku z przyjmowaniem wojskowych. Wybrano delegata i zastępcę do Rady Artystycznej m. Krakowa. Poza tem omawiano różne drobne sprawy bieżące.

Komisja w sprawie kursów dla dozorców meljoracyjnych odbyła posiedzenie w dniu 2 października ub. r. Odnośny memoriał w sprawie utworzenia kursów wysłano do Ministerstwa Rolnictwa i do Minist. Robót Publicznych. W rezultacie Min. Roln. zaakceptowało propozycję utworzenia kursów dla dozorców meljoracyjnych, przyznając na ten cel subwencję. Sprawą tą w dalszym ciągu zajmuje się Małopolskie Towarzystwo Rolnicze. W skład Kuratorium kursu wydelegowano z ramienia naszego Towarzystwa p. Kol. Kowalskiego.

Do Ministerstwa reform rolnych wysłano również memoriał w sprawie opinjowania podań o pożyczki meljoracyjne.

Dnia 13.XI. ub. r. odbyła posiedzenie Komisja Odczytowa omawiając program referatów na bieżący sezon odczytowy.

Rozpoczęta w ub. r. akcja zbiórki na Fundusz Stypendyjny im. Macieja Moraczewskiego postępuje w dość szybkim tempie — obecnie liczy fundusz ok. 2.000.— zł.

W okresie sprawozdawczym urządzono 2 wycieczki: 9.XI.1928 r. do Fabryki Kabli w Płaszowie; 16.XI.1928 r. do garażu automobil. „Meta” w Krakowie. Obydwie przy licznym udziale uczestników.

W grudniu ub. r. urządzono dwie zabawy z okazji Mikołaja i Sylwestra. Poza tem odbywają się stale wtorkowe zebrania towarzyszącym sezonowi dosyć słabe, obecnie cieszą się dosyć liczną frekwencją członków i młodzieży.

SPRAWOZDANIE

Stowarzyszenia Techników na Pomorze z siedzibą w Toruniu

W dniu 17 b. m. o godz. 13-tej odbyło się walne zebranie wyżej wymienionego Stowarzyszenia w lokalu hotelu „Pod 3 Koronami”.

Zebranie zagał w zastępstwie na kuracji przebywającego prezesa kol. Karbowskiego wice-prezes kol. Różański.

Na Marszałka walnego zebrania powołano kol. Matusińskiego, na sekretarza kol. Ochońskiego. Po odczytaniu protokołu walnego zebrania za rok 1927 oraz protokołu ostatniego miesięcznego zebrania przystąpił ustępujący zarząd do sprawozdań z swych czynności za rok 1928.

Z sprawozdań wynika, że w ciągu roku sprawozdawczego odbyło się 11 zebrań miesięcznych, 2 walne oraz w razie potrzeby zebrania zarządu. Celem podniesienia życia towarzyskiego urządzano co wtorek pogawędki towarzyskie. W zjazdach Związku Polskich Techników Zrzeszonych w Grudziądzu i Radomiu było Stowarzyszenie zastąpione przez specjalnych delegatów. Z inicjatywy Stowarzyszenia urządzono wycieczki techniczno-naukowe do:

1) starego mostu kolejowego na Wiśle pod Toruniem celem zapoznania się z rekonstrukcją mostu, o której referował na miejscu kierownik budowy p. inż. Płaczkowski z t-y Rudzki,

2) nowego budującego się mostu drogowego na Wiśle, o budowie którego informował kierownik budowy p. Inż. Widugier.

Liczba członków wynosiła na początku roku 33, przybyło 5, więc na rok 1929 jest 38 członków.

Do sekretarjatu wpłynęło listów 145, wysłano 309.

Stan kasy wykazuje w dochodach i rozchodach 1064,01 zł. przyczem nadwyżka wynosi 407,11 zł.

Ustępujące muzarządowi udzielono absolutorjum.

Oo nowego zarządu wybrano kolegów:

- 1) Drecki — prezes,
- 2) Różański — wice-prezes,
- 3) Zawacki — sekretarz,
- 4) Lewandowski — skarbnik i bibliotekarz,
- 5) Wojciechowski — ławnik.

Do komisji rewizyjnej natomiast kolegów: Matusińskiego i Smolnego.

Celem oparcia Stowarzyszenia na trwałych podstawach finansowych uchwalono utworzyć fundusz żelazny.

W myśl wniosku ustępującego zarządu postanowiono zmienić nazwę dotychczasową Stowarzyszenia na „Stowarzyszenie Techników Polskich w Toruniu”.

Polska Bibliografia Techniczna.

- P** 1929. 626.41
B Czasop. Tech. Nr. 1.
T MATAKIEWICZ M. prof. Nowość i postęp w budowie śluz komorowych 2660 + 6 rys.
- P** 1929. 526.8
B Czasop. Tech. Nr. 1.
T LATINEK STANISŁAW inż. Dzieśięciolecie katastru gruntowego na Ziemiach Zachodnich. 4950 sł.
- P** 1929. 624.042.6
B Czasop. Tech. Nr. 1.
T HUBER M. T. W sprawie „naprężeń drугorzędnych“. 600 sł.
- P** 1927. 624.043 : 693.55 : 725.33
B Czasop. Techn. Nr. 1.
T CZYŻ EUGENJUSZ inż. W sprawie obliczenia cylindrycznych zbiorników żelbetowych. 1500 sł. + 4 rys. + 4 tab.
- P** 1927. 539.384.4 : 620.173.218 (025)
B Czasop. Techn. Nr. 1.
T HUBER MAKSYMILJAN. Jeszcze w sprawie nowego wzoru na wyobczenie niesprężyste. 430 sł.
- P** 1927. 43.316.4 : 331.87 (043)
B Czasop. Techn. Nr. 1.
T DALEWSKI EMIL inż. „Naukowa“ czy „umiejężna“ organizacja pracy? 430 sł.
- P** 1927. 386 : 626.13
B Czasop. Techn. Nr. 1.
T Dr. M. M. Kanalizacja Mozy wzdłuż granicy holendersko-belgijskiej. 210 sł.
- P** 1927. 625.143 : 669.1832 : 669.184
B Czasop. Techn. Nr. 1.
T KRUGER A. W. inż. Wyrób szyn w Ameryce. 110 sł.
- P** 1927. 620.1 (072) (048)
B Czasop. Techn. Nr. 1.
T THULLIE M. Case Jan. Wytrzymałość materiałów. 110 sł.
- P** 1927. 624.043 : 693.55
B Czasop. Techn. Nr. 1.
T THULLIE M. dr. Żelbet, jego obliczenie i ukształtowanie. 120 sł.
- P** 1927. 62 (86)
B Czasop. Techn. Nr. 1.
T Pol. Tow. Polit. we Lwowie. Stowarzyszenie Inżynierów Polaków w Ameryce. 810 sł.
- P** 1927. 62 (06)
B Czasop. Techn. Nr. 1, Nr. 3, Nr. 5, Nr. 7, Nr. 8, Nr. 10, Nr. 12, Nr. 13, Nr. 20, Nr. 21, Nr. 22.
T Pol. Tow. Polit. we Lwowie. Posiedzenie wydziału głównego. 2600 sł.
- P** 1927. 532.57 : 627.133 (025)
B Czasop. Techn. Nr. 2.
T Formuły na średnią prędkość i problem prędkości przy bardzo małych głębokościach. 630 sł.
- P** 1927. 532.570.8 : 626.01
B Czasop. Techn. Nr. 2.
T Dr. M. M. Badanie metod hydrometrycznych. 440 sł.
- P** 1927. 625.142.1 (438)
B Czasop. Techn. Nr. 2.
T KRUGER A. W. inż. Jakich należy używać podkładów do budowy i utrzymania nawierzchni polskich dróg kolejowych. 70 sł.
- P** 1927. 385.113 (438)
B Czasop. Techn. Nr. 2.
T KRUGER A. W. inż. Wyniki eksploatacji Polskich Kolei Państwowych. 140 sł.
- P** 1927. 669.023 (048)
B Czasop. Techn. Nr. 2.
T WRAŻEJ WŁADYSŁAW. ANCZYC STANISŁAW. Badanie metalograficzne w zastosowaniu fabrycznym. 520 sł.

1927. 669.053.3. (048)
 P Czasop. Techn. Nr. 2.
 T ANCZYC ST. P. REINGLASS. Chemische Technologie der Legierungen. 180 sl.

1927. 62 (06)
 P Czasop. Techn. Nr. 2.
 T Pol. Tow. Polit. we Lwowie. Posiedzenie Komisji Akademii Nauk Technicznych. 130 sl.

1927. 063 : 625.7/8 (438)
 P Czasop. Techn. Nr. 2.
 T Pierwszy Polski kongres drogowy. 480 sl.

1927. 625.7/8 : 691.21 (438)
 P Czasop. Techn. Nr. 2.
 T OLSZAK W. inż. Eksploatacja kamieni twardych na Podhalu. 370 sl.

1927. 625.857 (06) (438)
 P Czasop. Techn. Nr. 2.
 T BRATRO EMIL. Asfalt esseński i nawierzchnia Dammana. 600 sl.

1927. 627.835
 P Czasop. Techn. Nr. 3.
 T Dr. M. M. Najnowsze urządzenia samoczynnych lewarów. 60 sl.

1927. 624.157 (025)
 P Czasop. Techn. Nr. 3.
 T Dr. M. M. Fundacja słuzy z zastosowaniem głębokiego obniżenia stanu wody gruntowej. 30 sl.

1927. 627.133.4/5 : 532.55/7 (494)
 P Czasop. Techn. Nr. 3.
 T Dr. M. M. Nowy wzór na przepływ przez przelew bez kontrakcji bocznej. 30 sl.

1927. 386 : 626.1 (73 : 71)
 P Czasop. Techn. Nr. 3.
 T Dr. M. M. Połączenie wielkich jezior Amerykańskich z Oceanem Atlantyckim. Kanał Welland. 140 sl.

1927. 628.11/7
 P Czasop. Techn. Nr. 3.
 T Dr. M. M. Zuzycie wody w miastach. 680 sl.

1927. 627.824.7
 P Czasop. Techn. Nr. 3.
 T Dr. M. M. Przegroda doliny w łuku o bardzo oszczędnym przekroju. 80 sl.

1927. 626.422
 P Czasop. Techn. Nr. 3.
 T Dr. M. M. Jaz przelewowy złożony z dwu samoczynnych klap żelazo-betonowych. 130 sl. + 1 rys.

1927. 385.2 (77)
 P Czasop. Techn. Nr. 3.
 T Dr. M. M. Współpraca kolei z drogami wodnymi w Ameryce. 180 sl.

1927. 629.11.013.3 (43)
 P Czasop. Techn. Nr. 3.
 T KRUGER A. W. inż. Nowe wzmocnione śrubowe sprzęgła wagonowe. 20 slów.

1927. 621.139 (048)
 P Czasop. Techn. Nr. 3.
 T KRUGER A. W. inż. Opalanie parowozów pyłem z węgla brunatnego. 30 sl.

1927. 631.6 : 626.846
 P Czasop. Techn. Nr. 3.
 T BAC ST. inż. Doświadczenia z różnymi środkami ochronnymi przeciw zamulaniu drenów. 680 sl.

1927. 620.19 : 693.55 (047)
 P Czasop. Techn. Nr. 3.
 T THULLIE M. dr. BOUILLON. Leczenie zmarzniętego betonu. 60 sl.

1927. 624.68
 P Czasop. Techn. Nr. 3.
 T THULLIE M. dr. SEYTER. O przegubach ołowianych. 110 sl.

1927. 624.27
 P Czasop. Techn. Nr. 3 i Nr. 13.
 T THULLIE M. dr. Największy most blaszany. 60 sl.

1927. 624.2 (54)
 P Czasop. Techn. Nr. 3.
 T THULLIE M. dr. Rozporządzenie mostowe w Indjach. 60 sl.

1927. 624.621 : 693.55 (41)
 P Czasop. Techn. Nr. 3.
 T THULLIE M. dr. Rekonstrukcja mostu drogowego w Dumfrieshire. 30 slów.

1927. 351.778.5 : 693.55
 P Czasop. Techn. Nr. 3.
 T THULLIE M. dr. O kontroli budowli żelbetowych. 200 sl.

Normy obliczenia wynagrodzeń inżynierów

przyjęte na rok 1929,

przez

**Koło Inżynierów Doradców i Inżynierów
Rzeczoznawców,
przy Stowarzyszeniu Techników Polskich w Warszawie
(K. I. D. I. R.)**

**są do nabycia w Kancelarji
Stowarzyszenia Techników Polskich w Warszawie
w cenie 1 zł.**

Przesyłki pocztą załatwia się po przysłaniu znaczka pocztowego.

Rada Stowarzyszenia Techników Polskich w Warszawie, wobec grożącej klęski powodzi,

zwraca się do swych członków zamieszkałych
na prowincji z wezwaniem, aby okazali jaknaj-
wydatniejszą pomoc fachową w miejscowych
Komitetach ratowniczych.

- P 1927. 626.75/6. (43.515)
B Czasop. Techn. Nr. 4.
T Dr. M. M. MULLER A. inż. Nowy system holowania statków. 270 sł. + 2 rys.
- P 1927. 626.1 (43)
B Czasop. Techn. Nr. 4.
T Dr. M. M. Obecny stan robót na drodze wodnej Ren—Men—Dunaj. 30 słów.
- P 1927. 626.1 (43)
B Czasop. Techn. Nr. 4.
T Dr. M. M. Budowa kanału Nadmorskiego (Küstenkanal). 60 sł.
- P 1927. 62 (023) (048)
B Czasop. Techn. Nr. 4.
T PARONSKI ALEKSANDER dr. BRYŁA STEFAN dr. Połączenie inżynierski w zakresie inżynierji lądowej i wodnej. T. 1. 1470 sł.
- P 1927. 626.1 (43)
B Czasop. Techn. Nr. 4.
T Dr. M. M. Kanał Dortmund-Ems. 30 sł.
- P 1927. 682.61 (438)
B Czasop. Techn. Nr. 4.
T Okucie do drzwi i okien „Kopeć”. 370 sł.
- P 1927. 625 7/8 (438)
B Czasop. Techn. Nr. 5.
T KRUGER A. W. inż., NESTROWICZ M. Wł. Problem drogowy w Polsce i możliwość jego rozwiązania. 390 sł.
- P 1927. 01 : 625 : 692 (43)
B Czasop. Techn. Nr. 5.
T KRUGER A. W. inż. Badanie i ocena materiałów do budowy dróg. 30 sł.
- P 1927. 386 : 656.62 (43)
B Czasop. Techn. Nr. 5.
T Dr. M. M. Ruch na drogach wodnych niemieckich w l. 1923 i 1924. 160 sł. + 1 tab.
- P 1927. 063 : 625^{7/8} (438)
B Czasop. Techn. Nr. 5.
T W. R. Księga pamiątkowa I Ogólnopolskiego Zjazdu Inżynierów Drogowych de Lwowie. 640 sł.
- P 127. 693.55 (43) (048)
B Czasop. Techn. Nr. 5.
T THULLIE M. dr. Niemieckie To-
- warzystwo Betonowe. Żelbetnictwo. Projektowanie i obliczenie. 180 sł.
- P 1927. 620.11 : 351.778.5 : 692 (438) (047)
B Czasop. Techn. Nr. 5.
T HUBER M. T. dr. Mechaniczna Stacja Doświadczalna Politechniki Lwowskiej. 280 sł.
- P 1927. 536 : 662.6
B Czasop. Techn. Nr. 6.
T NIEMCZYNOWSKI TADEUSZ. DAWIDOWSKI R. Opór rusztów różnych gatunków węgla. 1440 sł.
- P 1927. 725.28 : 614.97 (42) (048)
B Czasop. Techn. Nr. 6.
T CZYŻ EUGENJUSZ inż. Rzeźnie publiczne. 470 sł.
- P 1927. 621.1 (44)
B Czasop. Techn. Nr. 7.
T Dr. M. M. Le Grand Canal d'Alzase. 1860 sł. + 9 rys.
- P 1927. 624.53 : 693.55. (44)
B Czasop. Techn. Nr. 7.
T THULLIE M. dr. Most wiszący żelbetowy w Luzamy na Marnie. 60 sł.
- P 1927. 624.63
B Czasop. Techn. Nr. 7.
T THULLIE M. dr. Naprawa i wzmocnienie wiaduktu na Rodanie. 90 sł.
- P 1927. 33 (438)
B Czasop. Techn. Nr. 7.
T STARZYŃSKI ST. Rok 1926 w życiu gospodarzem Polski. 100 sł.
- P 1927. 627.821.7 (73)
B Czasop. Techn. Nr. 8.
T Dr. M. M. Dwa wypadki z przegrodami dolin. 200 sł.
- P 1927. 532.57 : 627.133 (048)
B Czasop. Techn. Nr. 8.
T Dr. M. M. Formuły na przepływy wody w kanałach sztucznych. 400 sł.
- P 1929. 336.12 (438) : 354.41
B Inż. Kol. Nr. 1.
T MROZOWSKI J. inż. Budżet nadzwyczajny Kolei Państwowych. 3850 sł. + 5 tabl.

TOWARZYSTWO PRZEMYSŁOWO-HANDLOWE MASZYNY DO PRANIA

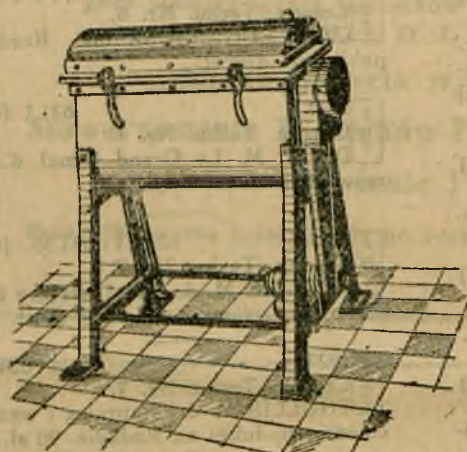
SYST. TADEUSZA PODOSKIEGO

SP. Z O. O.

WARSZAWA,

ŚWIĘTO-KRZYSKA 9

TEL. 311-86

Patentowane,
bezkonkurencyjne
pralnie

„MARYSIA”

do napędu ręcznego i mechanicznego piorą nie niszcząc bielizny, oszczędzają czas, zdrowie, mydło

**Bezpłatne
pokazy prania**

Dział instalacji

Kompletne urządzenia pralni mechanicznych oraz dostawa oddzielnych aparatów jak:

Kotły do gotowania wody, bielizny,

Wirówki do odwadniania bielizny,

Suszarnie parowe, ogniowe i gazowe.

Magle skrzynkowe, parowe, gazowe, elektryczne i t. d.

Prasy do bielizny formowej.

Kosztorysy i prospekty na żądanie bezpłatnie.

WYŁĄCZNA SPRZEDAŻ:

KATOWICE: F-ma STEPHAN, FRÖLICH i KLÜPFEL Sp. Akc.
Piłsudskiego 44/46.

KRAKÓW: W. HALSKI, Towary żelazne, Szewska 23.

LWÓW: M. KIERSKI, Handel tow. Żelaznych, Kopernika 4.

POZNAŃ: Dom handl.-przem „TECHNO-DOSTAWA”, Piekary 3

TORUŃ: Tow. Przem.-Handl. dawn. C. B. Dietrich i Syn
Szeroka 35.

WILNO: Biuro techniczno-handlowe, Inż. KIERSNOWSKI
i KRUŻOŁEK S-ka, Jagiellońska 8.

- P** 1929. 624.624 (44)
B Inż. Kol. Nr. 1 i Nr. 12 z r. 1928.
T **BALICKI Z.** inż. Budowa dwóch największych w świecie mostów sklepionych. 3840 sł. + 36 ryc.
- P** 1929. 385 (09) (6)
B Inż. Kol. Nr. 1.
T **W. B.** Koleje afrykańskie. 400 sł.
- P** 1929. 656.259
B Inż. Kol. Nr. 1.
T **SEGET E.** inż. Elektro-Semafory. 3220 sł. + 3 fig.
- P** 1929. 385 (09) (438)
B Inż. Kol. Nr. 1.
T **SZTOLCMAN S.** inż. Polskie Koleje Państwowe w 1927 r. 640 sł. + 7 tablic.
- P** 1929. 656.22.021 (438)
B Inż. Kol. Nr. 1.
T **I. S.** Przewozy na P. K. P. w kwartale I 1928 r. 210 sł.
- P** 1929. 623.68
B Inż. Kol. Nr. 1.
T **W. G.** Pierwsze zniszczenia wojenne na ziemiach polskich. 1380 sł. + 4 rys.
- P** 1929. 625.611
B Inż. Kol. Nr. 1.
T **SZUMSKI Z.** Gospodarka parowozowa na kolejach wąskotorowych. 560 sł.
- P** 1929. 621.331.001.2 : 625.2 (44)
B Inż. Kol. Nr. 1.
T **W.** Program elektryfikacji kolei francuskich. 280 sł.
- P** 1929. 625.17
B Inż. Kol. Nr. 1.
T **W. G.** Chemiczne niszczenia traw na torach. 320 sł.
- P** 1929. 621.331.001.2 : 625.2 (43)
B Inż. Kol. Nr. 1.
T **Z. K.** Program elektryfikacyjny kolei niemieckich. 350 sł.
- P** 1929. 656.211 (45 Rzym)
B Inż. Kol. Nr. 1.
T **Z. K.** Dworzec Kolejowy w Rzymie. 1080 sł.
- P** 1929. 652.2.078.8.13
B Inż. Kol. Nr. 1.
T **W. B.** Współpraca kolei i samochodów. 560 sł.
- P** 1929. 385 (09) (6)
B Inż. Kol. Nr. 1.
T **W. B.** Koleje afrykańskie. 400 sł.
- P** 1929. 656.25 (43)
B Inż. Kol. Nr. 1.
T **Z. K.** Bezpieczeństwo pasażerów na kolejach niemieckich. 740 sł.
- P** 1929. 656.2.078.8.13 (73) : 656.03
B Inż. Kol. Nr. 1.
T **Z. K.** Kolej a samochód w Stanach Zjednoczonych na tle warunków taryfowo-przewozowych. 930 sł.
- P** 1927 6(05) (063) (45 Rzym „1926”
B Inż. Kol. Nr. 1
T **PAWŁOWSKI A.** inż. Kongres Międzynarodowy Prasy Technicznej w Rzymie, 3850 sł.
- P** 1927 625.251
B Inż. Kol. Nr. 1
T **LANGROD A.** inż. O hamulcach zespolonych w ruchu towarowym w górze i na P. K. P. w szczególności. 5400 sł.
- P** 1927 385.4(493)
B Inż. Kol. Nr. 1
T **CZAJKOWSKI E.** Nowa organizacja państwowych Kolei belgijskich 3150 sł.
- P** 1927 625.144.4
B Inż. Kol. Nr. 1
T **PEKEL H.** inż. Maszyny do podbijania podkładów systemu Kruppa. 3120 sł + 7 rys.
- P** 1927 625.131.1
B Inż. Kol. Nr. 1
T **SWIEŚCIAKOWSKI T.** inż. O wyzyskiwaniu czasu pracy parowozów. 1890 sł.
- P** 1927 656.2.021
B Inż. Kol. Nr. 1
T Zestawienie porównawcze przebiegów osób i ładunków za lata ubiegłe i preliminowanych na rok 1927/29. 1 tabl.
- P** 1927 385.517.7
B Inż. Kol. Nr. 1
T **MIKULSKI K.** inż. W sprawie mieszkań dla urzędników kolejowych. 540 sł. + 2 rys.

AEG

WARSZAWA

KRAKOWSKIE-PRZEDMIEŚCIE 16/18.

KRAKÓW

UL. DUNAJEWSKIEGO NR. 3.

ŁÓDŹ

UL. PIOTRKOWSKA NR. 165.

POZNAŃ

UL. ŚW. MARCINA NR. 41.

SOSNOWIEC

UL. WARSZAWSKA NR. 6.

**„POWSZECHNE
TOWARZYSTWO ELEKTRYCZNE
A. E. G.”**

SP. Z OGR. ODP.

Budowa turbin parowych.

Wszelkie instalacje elektryczne.

Wielkie składy materiałów elektrycznych.

- P** 1927 656.21
B Inż. Kol. Nr. 1
T IARCAVI J. inż. O dynamice komunikacji nowoczesnych. 1440 sł.
- P** 1927 656.255
B Inż. Kol. Nr. 1
T GRONOWSKI M. inż. System Dyspozytorów (Dispatsching - system) na Kongresie Kolejowym w Londynie w roku 1925. 830 sł.
- P** 1927 338(438) : 622.333
B Inż. Kol. Nr. 1
T W. G. Przemysł węglowy w Polsce w 1925 r. 300 sł. + 2 tabl.
- P** 1927 656.23 (438)
B Inż. Kol. Nr. 2
T SZTOLCMAN S. inż. Koszta przewozów na Polskich Kolejach Państwowych w 1925 r. 1790 sł. + 8 tabl.
- P** 1927 625.216
B Inż. Kol. Nr. 2
T SOKOŁOWSKI W. inż. Zagadnienie automatycznego łączenia wagonów w Europie. 2990 sł.
- P** 1927 656.222
B Inż. Kol. Nr. 2
T KRZYŻANOWSKI W. inż. Oznaczenie czasu biegu pociągów zapomocą wykresów sposobem inż. Ctibora Frała. 8.0 sł. + 5 rys.
- P** 1927 385(074) (438)
B Inż. Kol. Nr. 2
T ŁOPUSZYNSKI W. inż. W sprawie Polskiego Muzeum Kolejowego. 1290 sł.
- P** 1927 656.2.073
B Inż. Kol. Nr. 2
T ZIENKIEWICZ E. inż. Centrala biurowych ładunków. 1680 sł.
- P** 1927 025.45 : 385 (494)
B Inż. Kol. Nr. 2
T IARCAVI J. O organizacji służb bibliograficznej na szwajcarskich kolejach związkowych. 460 sł.
- P** 1927 656.207 (438)
B Inż. Kol. Nr. 2
T ŁUCZKO J. inż. Oddziały drogowe w nowej organizacji. 340 sł.
- P** 1927 656.2.07 (438)
B Inż. Kol. Nr. 2
T A. W. inż. Jaka powinna być organizacja służby drogowej w Państwie Polskiem. 1710 sł.
- P** 1927 625.143.4
B Inż. Kol. Nr. 2
T Usztywniony dociskacz złączki kolejowej. 77 sł. + 1 rys.
- P** 1927 385(09) (438)
B Inż. Kol. Nr. 3
T NAGEL inż. Przedsiębiorstwo „Polskie Koleje Państwowe i jego Generalna Dyrekcja. 2540 sł.
- P** 1927 385(09) (438)
B Inż. Kol. Nr. 3
T BERKIEWICZ J. inż. Rys historyczny i ogólne wyniki działalności Dyr. Bud. Kolei Państw. 3550 sł. + 8 rys.
- P** 1927 385(43) : 658.311.5b
B Inż. Kol. Nr. 3
T DALEWSKI E. inż. Psychotechnika w zastosowaniu na niemieckich kolejach państwowych. 2680 sł.
- P** 1927 625.143.48 + 621.791.6
B Inż. Kol. Nr. 3
T SCHOENBERGER inż. Spawanie szyn w obrębie Norymberskiej Państwowej Dyrekcji Kolejowej. 1630 sł. + 12 rys.
- P** 1927 385.52(438) + 658.32
B Inż. Kol. Nr. 4
T PAWŁOWSKI A. inż. Uposażenie urzędników w Polsce i zagranicą ze szczególnem uwzględnieniem inteligencji kolejowej. 5240 sł. + 3 tabl.
- P** 1927 385(091) (438 Górny Śląsk)
B Inż. Kol. Nr. 4
T DOBRZYCKI B. inż. Rozwój urzędzeń kolejowych na Górnym Śląsku. 176 sł. + 4 rys. + 1 tabl.
- P** 1927 385.571
B Inż. Kol. Nr. 4
T PEKEL H. inż. Kontroler drogowy czy inżynier dystansowy. 300 sł.
- P** 1927 625.26 + 658.323
B Inż. Kol. Nr. 4, 5
T KARASINSKI P. inż. O premiovaniu pracy przy naprawach taboru w warsztatach P. K. P. 4070 sł. + 1 tabl.

St. Weigt i Ska
ŁÓDŹ

PRODUKUJE:

KOTŁY „ESWU” TYPU STREBLA
KOTŁY „ESWU” WYKORZYSTUJĄCE DO WODNEGO
CENTRALNEGO OGRZEWANIA
GRZEJNIKI (RADJATORY)
KWASO- i OGNIOODPORNE ODLEWY
UTWARDZONE WALCE RĘBYŃSKIE
MASZYNY POMOOCNICZE DLA ODLEWNI
RUSZTY
PĘDNIKI

PATENTY

na wynalazki, rejestracje marek,
 modeli wzorów w Polsce i zagranicą.

Czempiński i Skrzypkowski
 Inżynierowie

Rzecznicy patentowi przysięgli
 Warszawa, ul. Krucza № 43.
 Telefon Nr. 226-70.

Adres telegr. „Prawo-Warszawa“.

54

ARMATURA
DO PARY i WODY
P O M P Y

BIURO TECHNICZNE
Józef Breitkopf,

SPADKOBIERCY

istnieje od roku 1866.

WARSZAWA,

Al. Jerozolimska 16, tel. 156.

Stowarzyszenie Mechaników Polskich z Ameryki S. A.

WARSZAWA, MARSZAŁKOWSKA 46.

WYTWÓRNIĘ W PRUSZKOWIE i PORĘBIE

Skrót telegraficzny „PMECHANICS“

Tel. 106-06, 106-22, 106-13 i 106-99.

WYTWÓRNIĄ PRUSZKÓW

Dział obrabiarek do metali i narzędzi precyzyjnych.

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE „PORĘBA“

Dział obrabiarek do metali, drzewa, gwoździ i drutu, odlewów maszynowych, odlewów ogrzewalnych, rur (pionowo lanych), naszyńnikuchennych, odlewów sanitarnych emaljowanych.

PROSPEKTY I OFERTY NA ŻĄDANIE,

103

- P** 1927 385(09) (493)
B Inż. Kol. Nr. 4
T KWIATKOWSKI J. inż. Kilka szczegółów o kolejach belgijskich. 1360 sł.
-
- P** 1927 31 : 385(438) „1926”
B Inż. Kol. Nr. 4
T Sprawozdanie tymczasowe o pracy taboru normalnotorowego na Polskich Kolejach Państwowych za kwartał III-ci 1926 r. 1 tabl.
-
- P** 1927 656.222.6
B Inż. Kol. Nr. 5
T ŚWIEŚCIAKOWSKI T. inż. O sposobach określania ilości parowozów potrzebnych do ruchu towarowego. 1090 sł. + 6 rys.
-
- P** 1927 656.22
B Inż. Kol. Nr. 5
T NAGEL R. inż. Zaopatrzenie magazynów w zapasy potrzebne eksploatacji. 3160 sł.
-
- P** 1927 31 : 385(438) „1926”
B Inż. Kol. Nr. 5
T Sprawozdanie tymczasowe o pracy taboru normalnotorowego na Polskich Kolejach Państwowych za kwartał IV-ty 1926 r. 1 tabl.
-
- P** 7 385(091) (44) + 332.4
B Inż. Kol. Nr. 5
T ŁOPUSZYŃSKI W. inż. Franki kolejowe w roli monety zdawkowej za czasów okupacji francuskiej nad Renem i Ruhrą. 750 sł.
-
- P** 1927 336.126.2 : 385 (438)
B Inż. Kol. Nr. 5
T ROSENBAUM J. inż. Kilka uwag o miesięcznym systemie przydzielania kredytów eksploatacyjnych. 980 słów.
-
- P** 1927 621.13
B Inż. Kol. Nr. 6
T Praca parowozów i rozchód węgiła w ruchu osobowym, towarowym, podmiejskim i lokalnym. 1 tabl.
-
- P** 1927 338(438) : 622.333
B Inż. Kol. Nr. 6
T DOBRZYCKI B. inż. Ruch węglowy w Polsce w r. 1926. 700 sł. + 6 rys.
-
- P** 1927 656.2.04 + 658.311 56
B Inż. Kol. Nr. 6
T WOJCIECHOWSKI J. inż. Wyładki kolejowe w świetle psychotechniki. 1120 + 3 rys.
-
- P** 1927 621.135.2
B Inż. Kol. Nr. 6
T SZPAKOWSKI M. inż. Nowoczesne systemy uszczelniania dławnic parowozowych w zastosowaniu na P. K. P. 2040 + 8 rys.
-
- P** 1927 385(09) (438)
B Inż. Kol. Nr. 6
T ŚNIECHOWSKI J. Niemcy o Kolejnictwie Polskiem. 880 sł.
-
- P** 1927 621.139(438) + 625.18(438) + 625.27(438)
B Inż. Kol. Nr. 7
T SUCHANEK H. inż. O wynikach organizacji służby zasobów na zasadach kupieckich. 3800 sł.
-
- P** 1927 621.138.2 (73)
B Inż. Kol. Nr. 7
T ŚWIEŚCIAKOWSKI T. inż. O urządzeniach do zasilania parowozów węglem i wodą na kolejach Ameryki Północnej. 1120 + 3 rys.
-
- P** 1927 385.571
B Inż. Kol. Nr. 7
T BERDO M. inż., WOŁKOW B., PRZEDPELSKI W. Kontroler drogowy czy inżynier dystansowy. 3800 sł. + 4 rys.
-
- P** 1927 656.25
B Inż. Kol. Nr. 7
T ZAZULA A. inż. Odpowiedź na „Uwagi o przepisach sygnalizacji zatwierdzonych przez Ministerstwo Kolei 28 listopada 1924 r.” 1260 sł.
-
- P** 1927 31 : 385 (438)
B Inż. Kol. Nr. 7
T Sprawozdanie tymczasowe o pracy taboru normalnotorowego na Polskich Kolejach Państwowych za rok 1926. 1 tabl.
-
- P** 1927 625.154 (438)
B Inż. Kol. Nr. 7
T RYBICKI A. inż. Nowe obrotnice parowozowe na Polskich Kolejach Państwowych w okręgu D. K. P. Katowice. 500 sł.

SKF

SZWEDZKIE ŁOŻYSKA KULKOWE

WARSZAWA,

WIERZBOWA 8.

Nasze biuro konstrukcyjne wykonywa starannie i sumiennie, bezpłatnie i bez jakiegokolwiek bładz zobowiązania dla naszych Sz. Odbiorców wszelkie projekty wbudowy łożysk kulkowych i rolkowych.

ODDZIAŁY:

Poznań,   Katowice,   Łódź,   Lwów,   Kraków,
ul. Gwarna 20. 3-go maja 23. ul. Piotrkowska 142. ul. Sykstuska 2. ul. Wiślna 9.

Składy we wszystkich większych miastach.

56

W NASTĘPUJĄCYCH MIEJSCOWOŚCIACH

pracują

WIĘKSZE SIŁNIKI DIESLA NASZEJ FABRYKACJI:

Bielsk Podlaski, Brześć n/B (4), Bydgoszcz, Chmielnik (2), Grajewo, Grodno, Grójec, Jabłonna, Kalisz, Końskie, Krzemieniec, Kutno, Łęczyca, Nowy Sącz (2), Opalenica, Opoczno, Ostrów Pozn., Pińsk (2), Przemyśl, Pułtusk, Radom, Rypin, Sierpc, Sitkówka, Skalmierzyce, Skarżysko, Skierniewice (3), Warszawa (2), Wilno (2), Wołkowysk (3), Września, Zakroczym.

ATLAS DIESEL

Warszawa, Czackiego 1.

Inż. KONRAD WERNIK.

- P** 1927 625.113
B Inż. Kol. Nr. 8
T KREPSKI A. inż. Regulacja krzywizny łuków kolejowych. 2770 sł. + 7 rys. + 7 tabl.
- P** 1927 624.134 + 625.1
B Inż. Kol. Nr. 8
T ANDRZEJEWSKI Z. inż. Osuszenie wielkiego wykopu na linii Kutno-Płock. 370 sł. + 3 rys.
- P** Inż. Kol. Nr. 8
B 1927 358.113(43) „1926”
T K-i. Prowizoryczne wyniki eksploatacji Kolei Niemieckich w trzech kwartałach 1926 r. 3950 sł.
- P** 1927 31 : 385(438)
B Inż. Kol. Nr. 8.
T Sprawozdanie tymczasowe o pracy taboru normalnotorowego na Polskich Kolejach Państwowych za kwartał I 1927 r.
- P** 1927 656.25
B Inż. Kol. Nr. 8
T HOŁOWIŃSKI J. Organizacja służby zabezpieczenia ruchu pociągów. 1080 sł.
- P** 1927 385.517.7
B Inż. Kol. Nr. 8
T BYSTRZYŃSKI Z. inż. Sprawa mieszkań dla pracowników kolejowych. 600 sł.
- P** 1927 385(063) (438)
B Inż. Kol. Nr. 8
T PAWŁOWSKI A. inż. Konferencja Stowarzyszenia Inżynierów Mechaników Polskich i Inżynierów Kolejowych w Poznaniu i Zjazd Techniczny Inżynierów Wydziałów Mechanicznych w Krakowie. 1280 sł.
- P** 1927 625.611 (438)
B Inż. Kol. Nr. 8
T SZTOLCMAN S. inż. Koszta własne przewozów na państwowych kolejach wąskotorowych w 1925 roku. 2270 sł. + 13 tabl.
- P** 1927 621.132.8 (438)
B Inż. Kol. Nr. 6, 8, 9
T ŁOPUSZYŃSKI W. inż. Czy potrzebne są dla P. K. P. Diesel-Lokomotywy i wagony motorowe? 6340 sł. + 10 rys. + 11 tabl.
- P** 1927 338 : 622.333
B Inż. Kol. Nr. 9
T HARCAVI J. inż. Światowe konjunktury węglowe w świetle przewozów kolejowych i morskich. 940 sł. + 2 tabl.
- P** 1927 621.133.1 (438) + 625.245 (438)
B Inż. Kol. Nr. 9
T ŚWIEŚCIAKOWSKI T. inż. Wagon doświadczalny gospodarki ciepłej i pierwsze badania instalacji ciepłych na P. K. P. 2270 sł. + 12 rys.
- P** 1927 656.222 (438)
B Inż. Kol. Nr. 9
T WITKOWSKI W. inż. Przebiegi parowozów w Dyrekcji Warszawskiej Kolei P. 600 sł. + 3 tabl.
- P** 1927 656.222.2
B Inż. Kol. Nr. 9
T FELSZ S. inż. Kwestje prędkości jazdy. 1000 sł.
- P** 1927 656.23
B Inż. Kol. Nr. 9
T NAGÓRNY S. inż. Koszta przebiegu jednostek pociągów i taborów P. K. P. 210 sł. + 3 tabl.
- P** 1927 656.222.5
B Inż. Kol. Nr. 9
T CZAPSKI W. inż. W sprawie ruchu pasażerskiego na P. K. P. 240 sł. + 4 tabl.
- P** 1927 31 : 385 + 656.2.072
B Inż. Kol. Nr. 9
T PAWŁOWSKI A. inż. Sprawozdanie z działalności Międzynarodowego Towarzystwa Wagonów Sypialnych — a potrzeba udogodnień dla podróżujących w Polsce. 720 sł.
- P** 1927 624.6(438)
B Inż. Kol. Nr. 10
T TURYN F. in. Odbudowa 65-metrowego sklepienia ciosowego mostu nad Prutem w Jaremczu. 1520 sł. + 14 rys.
- P** 1927 656.253
B Inż. Kol. Nr. 10
T KADŁOWSKI J. inż. Wykorzystanie profilów toru przy ustawianiu tarcz ostrzegawczych. 1950 sł. + 2 rys. + 3 tabl.

SPRAWOZDANIE

do dn. 10 marca 1929 r.

z prac przygotowawczych.

do III Zjazdu Polskich Techników Zrzeszonych.

W wykonaniu programu działalności Rady Naukowo-Technicznej Stow. Techn. w Warszawie jako Sekcja Pracy Gospodarczej przy Związku Polskich Zrzeszeń Technicznych, wydrukowanego w Nr. 11—12 1928 r. Wiad. Zw. Polsk. Zrz. Techn., Rada Naukowo-Techniczna zwróciła się z prośbą o zgłoszenie referatów na Zjazd Poznański z dziedzin nie uwzględnionych na Zjeździe Lwowskim, względnie o uzupełnienie tych, które były przedmiotem obrad na Zjeździe Lwowskim;

— a) z dziedziny komunikacji: do Ministerstwa Komunikacji (komunikacja kolejowa i powietrzna), do Ministerstwa Przemysłu i Handlu (komunikacja morska), do Ministerstwa Robót Publicznych (komunikacja drogowa, wodna i autobusowa), do Związku Przedsiębiorstw Komunikacyjnych (komunikacja tramwajowa i koleje dojazdowe).

— b) z dziedziny górnictwa, przemysłu i handlu: do Delegacji Stałej Zrzeszeń Przemysłowców ceramicznych, do Komitetu Chłódnictwa, do Państwowego Instytutu Geologicznego, do Rady Naczelnej Polskiego Przemysłu Cukrowniczego, do Rady Naczelnej Związków Drzewnych w Polsce, do Rady Naczelnej Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego, do Rady Połączonych Organizacji Przemysłu Graficznego, do Rady Zjazdów Przemysłowców Górniczych, do Stowarzyszenia Zawodowego Przemysłowców budowlanych, do Towarzystwa Centralnego Rzemieślniczego w Państwie Polskim, do Związku Elektryków Polskich, do Związku Fabryk WYROBÓW Ogniotrwałych, Kamionkowych i Ceramiki Szlachetnej, do Związku Gospodarczego Gazowni i Zakładów Wodociągowych w Państwie Polskim, do Związku Hut Szklanych w Polsce, do Związku Polskich Fabryk Portland Cementu, do Związku Polskich Hut Żelaznych, do Związku Polskich Producentów i Rafinerów Olei Mineralnych, do Związku Przedsiębiorstw Elektrotechnicznych, do Związku Przemysłowców Metalowych, do Związku Przemysłu Chemicznego Rzecz. Polskiej, do Związku Przemysłu Konfekcyjnego, do Związku Przemysłu Włókienniczego, do Związku Zawodowego Papierni Polskich, do p. inż. S. DREWNOWSKIEGO (przemysł spirytusowy), do p. inż. IGNATOWICZA (przemysł drzewny), do p. inż. TURCZYNOWICZA (eksploatacja torfu).

— c) z dziedziny rolnictwa i inżynierji rolnej: do Ministerstwa Rolnictwa (meljoracje rolne), do Związku Polskich Organizacji Rolniczych;

- P** 1927 385.113(438)
B Inż. Kol. Nr. 10
T KRZYŻANOWSKI Wł. inż. Współczynnik gospodarczy Wydziału Mechanicznego. 1220 sł. + 1 tabl.
- P** 1927 625.144.2
B Inż. Kol. Nr. 10
T JACYNA W. inż. Złagodzenie wzniesień miarodajnych, jako kompensacja oporu w łukach. 1000 sł.
- P** 1927 385(438) : 678
B Inż. Kol. Nr. 10
T WACNER I. inż. Sprawozdanie o zastosowaniu naukowej organizacji pracy w warsztatach P. K. P. 790 sł.
- P** 1927 31 : 385(438) „1927”
B Inż. Kol. Nr. 10
T Sprawozdanie tymczasowe o pracy taboru normalnotorowego na Polskich Kolejach Państwowych za kwartał II 1927 r. 1 tabl.
- P** 1927 385 : 658.7
B Inż. Kol. Nr. 10
T PAWŁOWSKI A. inż. O potrzebie kolegiąlnego decydowania w sprawach dostawy i zakupów. 1100 sł.
- P** 1927 691.931 : 385 (438)
B Inż. Kol. Nr. 10
T WILCZEWSKI G. inż. Kilka słów w sprawie utrzymania budynków kolejowych. 420 sł.
- P** 1927 656.222(438)
B Inż. Kol. Nr. 10
T CZARKOWSKI M. inż. W sprawie artykułu „Przebiegi parowozów w Dyrekcji Warszawskiej K. P.” inż. Wł. Witkowskiego w Nr. 9 „Inżyniera Kolejowego” z dnia 1.IX 1927. 400 sł.
- P** 1927 385(438)
B Inż. Kol. Nr. 11
T SZTOLCMAN S. inż. Uposażenie poszczególnych dzielnic Polski w drogi żelazne. 1220 sł. + 5 tabl.
- P** 1927 621 133.7
B Inż. Kol. Nr. 11
T ŚWIEŚCIAKOWSKI T. inż. Urządzenia do wyzyskania ciepła odpadkowego przy płukaniu kotłów parowozowych. 1840 sł.
- P** 1927 625.244 (438)
B Inż. Kol. Nr. 11
T SOKOŁOWSKI St. inż. Transport żywych szybko psujących się i wagon-chłdnia syst. inżyniera St. Sokołowskiego. 1330 sł. + 4 rys.
- P** 1927 674.038 4
B Inż. Kol. Nr. 11
T KRZYŻANOWSKI Wł. inż. Suszenie drzewa zapomocą elektryczności. 500 słów.
- P** 1927 697.9 + 614.7
B Inż. Kol. Nr. 11
T JAWETZ M. inż. Przewietrzanie budynków mieszkaniowych ze stanowiska technicznego i higienicznego. 3100 sł.
- P** 1927 697.9 + 614.7
B Inż. Kol. Nr. 11
T SZCZEPANSKI Wł. inż. Wentylacja „Aerolux” systemu inż. S. Bądzynskiego. 4000 sł. + 6 rys. + 1 tabl.
- P** 1927 658.516.2
B Inż. Kol. Nr. 11
T GRUSZCZYŃSKI I. inż. W sprawie standaryzacji narzędzi. 640 sł.
- P** 1927 625.112
B Inż. Kol. Nr. 12
T KRZYŻANOWSKI Wł. inż. Urządzenia i instalacje przestawcze dla tranzytu bezprzeladunkowych wagonów w Komunikacji między kolejami normalno i szerokotorowymi. 3200 sł. + 20 rys.
- P** 1927 625.76
B Inż. Kol. Nr. 12
T WILCZEWSKI G. inż. O utrzymaniu dróg kołowych na terenie kolejowym. 570 sł.
- P** 1927 625.251 + 625.211
B Inż. Kol. Nr. 12
T SUCHANEK H. inż. Hamulec przestawczy systemu „Suchanek”. 2300 sł. + 4 rys.
- P** 1927 385(064) (438)
B Inż. Kol. Nr. 12
T LUCIŃSKI A. Wystawa komunikacyjna na Targach Wschodnich we Lwowie. 3310 sł. + 17 rys.

— d) z dziedziny ogólnych zagadnień dotyczących całości życia gospodarczego: do Instytutu Naukowej Organizacji Pracy, do Polskiego Komitetu Energetycznego, do Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, do p. dr. inż. Martynowicza (instytuty badawcze), do p. inż. C. Klarnera (zagadnienie mieszkaniowe).

Pozatem Rada Naukowo Techniczna zaprosiła do współpracy jako koreferentów z poszczególnych działów: p. p. inż. Czerwińskiego (Kraków), inż. J. Dolińskiego (Kraków), inż. T. Drobnia (Kraków), inż. A. Ehrenpreisa (Kraków), prof. inż. Fabiańskiego (Lwów), prof. inż. S. Kłuzniaka (Warszawa), inż. Z. Krudzielskiego (Kraków), inż. S. Manduka (Warszawa), inż. T. Polaczka-Korneckiego (Kraków), inż. K. Rodowicza (Warszawa), inż. S. Rybickiego (Lwów), inż. prof. Sokolnickiego (Lwów).

W miarę zgłaszania przez Związki referatów na Zjazd zostaną zaproszeni koreferenci do innych działów, które dotychczas nie posiadają referentów.

Dotychczas zostały zgłoszone na Zjazd referaty z następujących dziedzin: komunikacja autobusowa (Min. Rob. Publ.), drogowa (Min. Rob. Publ.), wodna (Min. Rob. Publ.), lotnicza (Min. Kom.), tramwajowa i koleje dojazdowe (Związek Przedsiębiorstw Komunikacyjnych), przemysłu cukrowniczego (Rada Naczelna Polskiego Przemysłu Cukrowniczego), przemysł odzieżowy (Związek Przemysłu Konfekcyjnego), o stanie prac normalizacyjnych (Polski Komitet Normalizacyjny), szereg referatów przez Stow. Polskich Inż. Przemysłu Naftowego; pozatem Związek Hut Żelaznych zaofiarował posiadane materiały do referatu, z tem, że Rada N. T. wybierze i zaprosi referenta dla opracowania referatu i inż. S. Rodowicz podjął się opracowania ogólnego referatu co do stanu naszego życia gospodarczego. Dotychczas nie zgłoszony, ale w opracowaniu referat z komunikacji kolejowej i szereg referatów z innych działów. Związek Przemysłu Chemicznego podtrzymuje nadal referaty i wnioski zgłoszone na II Zjazd, który odbył się we Lwowie w 1927 r.

Wszystkie zgłoszone referaty na Zjazd będą drukowane w marcowym, kwietniowym, majowym i czerwcowym zeszytach Wiadomości, a następnie przedyskutowane na Radzie Naukowej Technicznej, która opracowuje wnioski na Zjazd.

Ponieważ w myśl regulaminu Zjazdu dyskusja na Zjeździe będzie co do czasu ograniczona, zwracamy się z prośbą do wszystkich członków Zrzeszeń Technicznych, Kół fachowych Stowarzyszeń, oraz oddzielnych Zrzeszeń technicznych o przysyłanie wniosków uzupełniających zgłoszone referaty, które jednocześnie z referatami będą dyskutowane na Radzie Naukowo Technicznej. Termin zgłaszania wniosków został wyznaczony na dzień 10 czerwca.

Jednocześnie zwracamy się do związków reprezentujących poszczególne dziedziny naszego życia gospodarczego, dotychczas niezaproszone do współpracy w Zjeździe, by do dnia 15 kwietnia zgłosiły referaty ze stanu i potrzeb swej gałęzi przemysłu. Koszta druku referatów analogicznie jak na Zjeździe Lwowskim ponoszą organizacje zgłaszające referat.

P 1929. 625.853
B Przegł. Tech. Nr. 3.
T M. S. O. Zastosowanie smoły węglowej do wzmocnienia nawierzchni dróg bitych. 2400 sł. + 1 tabl.

P 1929. 624.191.94.4 (494 Simplon)
B Przegł. Tech. Nr. 3.
T Przewietrzanie tunelu Simplonkiego. 350 sł. + 2 rys.

P 1929. 661.91 : 656
B Przegł. Tech. Nr. 3.
T Przesyłanie gazów przemysłowych na duże odległości. 550 sł.

P 1929. 669.13
B Przegł. Tech. Nr. 3.
T DWORZAK E. inż. O graficie w żelwie szarem i jego wpływie na własności wytrzymałościowe. 750 sł.

P 1929. 621.778 + 620.1 : 536
B Przegł. Tech. Nr. 3.
T T. M. Własności mechaniczne drutów ciągnionych przy wyższych temperaturach. 200 sł.

P 1929. 669.14 + 669.913.4
B Przegł. Tech. Nr. 3.
T Próba obrabialności stali. 150 sł.

P 1929. 654.1 (43) „1927”.
B Przegł. Tech. Nr. 3.
T B. S. Postępy niemieckiej telegrafii i telefonii dalekonośnej w r. 1927. 250 sł.

P 1929. 624.2
B Przegł. Tech. Nr. 3.
T KUNICKI ST. prof. dr. inż. Les ponts. „Hier. Aujourd'hui. Demain”, inż. St. Kozierskiego, z Moniteur des Travaux Publics 300 sł.

P 1928. 625.7+625.8+656.1 [(42)
B Wiad. Zw. Pol. Zrz. Tech. Nr. 5-
T 6-7.
 Ze Stowarzyszenia Techników Polskich w Warszawie. Sprawozdanie z odczytu inż. M. Okęckiego: „Gospodarka drogowa w Anglii”. 250 sł.

P 1928. 628.1 (438 Warszawa)
B Wiad. Zw. Pol. Zrz. Tech. Nr. 5-
T 6-7.

Ze Stowarzyszenia Techników Polskich w Warszawie. Sprawozdanie z odczytu inż. Kolutowskiego: „Czerpanie wody dla Warszawy”. 150 sł.

P 1928. 629.122.2
B Wiad. Zw. Pol. Zrz. Tech. Nr. 5-
T 6-7.

Ze Stowarzyszenia Techników Polskich w Warszawie. Sprawozdanie z odczytu inż. Bohatyrewa: „Zagadnienie szybkości w żegludze wodnej”. 200 sł.

P 1928. 692.8+697.0072+6.00.84
B Wiad. Zw. Pol. Zrz. Tech. Nr. 8-
T 9-10.

STIGTER H. D. inż. Zależność między inżynierem doradcą, architektem i instalatorem przy rozwiązywaniu zagadnień ogrzewania centralnego i wentylacji. 1500 sł.

P 1928. 628.00.11 : 352.07 (438)
B Wiad. Zw. Pol. Zrz. Tech. Nr. 8-
T 9-10.

L. GEMBARZEWSKI i I. RADZISZEWSKI. Uwagi pod adresem zarządów gmin. 700 sł.

P 1928. 6 (06) : 334
B Wiad. Zw. Pol. Zrz. Tech. Nr. 8-
T 9-10.

AWRAMOWICZ R. M. inż. Referat o współpracy i akcji na terenie międzynarodowym, zgłoszony na III kongres Fis'a w Sofji w 1928.

P 1928. 6 (06) (=918) : 389.6
B Wiad. Zw. Pol. Zrz. Tech. Nr. 8-
T 9-10.

JULISZ K. inż. Działalność Fis'a w drugim roku istnienia w dziedzinie normalizacji, referat wygłoszony na III-im Kongresie Fis'a w Sofji w 1928 r. 700 sł.

Wobec przyjęcia przez Radę Naukowo Techniczną funkcji Sekcji Pracy Gospodarnej przy Zw. Zrzesz. Techn. skład Rady Naukowo Technicznej został uzupełniony przez przedstawicieli Zrzeszeń wchodzących do Związku.

Obecny skład Sekcji Pracy Gospodarnej przedstawia się następująco:

a) Rada Naukowo Techniczna Stow. Techn. w Warszawie: inż. inż. Czaplicki Tadeusz (Stowarzyszenie Elektr.), Dąbrowski Ignacy, Gnoiński Ksawery (wiceprezes), Humnicki Antoni, Januszewski Piotr, Karpiński Henryk, Kluźniak Stanisław, Korwin Krukowski Henryk, Kowalski Henryk, Michalski Jan, Moroński Witold, Pietraszek Mieczysław, Podoski Roman (prezes), Popiel Mieczysław, Przyrembel Zygmunt, Rodowicz Stanisław (sekretarz), Rytel Zygmunt, Smoleński Kazimierz, Strassburger Mieczysław, Srokowski Konstanty, Trehciński Roman, Turczynowicz Stanisław, Waloński Władysław, Warchałowski Edward, Wąsowicz Henryk, Wężyk Stanisław;

b) Przedstawiciele innych Zrzeszeń Technicznych inż. inż. Bomas Piotr (Liga Morska i Rzeczna), Bielski Zygmunt (Stow. Polsk. inż. przem. naft.), Bienkowski Stanisław (Pol. Tow. Polit. Lwow.), Danowski Kazimierz (Stow. Techn. Woj. Lubelskiego), Czaplicki Tadeusz (Stow. Elektr.), Hauswald Edwin (Pol. Tow. Polit. Lwow.), Jamróz Stanisław (Stow. Tech. inż. przem. naft.), Łuszczewski Włodzimierz (Stow. Inż. i Arch. w Poznaniu), Niewodniczański Wiktor (Stow. Techn. Wiln.), Nitsch Leonard (Krak. Tow. Techn.), Piasecki Tadeusz (Stow. Techn. Woj. Lubelsk.), Seifert Mieczysław (Krak. Tow. Techn.), Siła Nowicki Stefan (Stow. Tech. Wiln.), Skup Marjan (Stow. Techn. w Sosnowcu), Wisznicki Ryszard (Zw. Polsk. Inż. Kol.), Wojewódzki Henryk (Stow. Techn. w Sosnowcu).

P 1928. 6 (05) (= 918) : 334
B Wiad. Zw. Pol. Zrz. Tech. Nr. 8-
T 9-10.

TRENDAFIŁOW K. inż. Techniczna literatura słowiańska i jej wzajemna wymiana. Skrót referatu wygł. na III Kongr. Fis'a w 1928 r. 1500 sł.

P 1928. 6 (06) (438 Wilno)
B Wiad. Zw. Pol. Zrz. Tech. Nr. 8-
T 9-10.

25-cio lecie Stowarzyszenia Techników Polskich w Wilnie. 500 sł.

P 1928. 338 (438) : 6 (06) 438
B Warszawa)
T Wiad. Zw. Pol. Zrz. Tech. Nr. 8-
 9-10.

Odezwa Stowarzyszenia Techników Polskich w Warszawie: „Wszystko dla podniesienia wytwórczości krajowej”. 250 sł.

P 1928. 92 Hube + 627.514.2
B Wiad. Zw. Pol. Zrz. Tech. Nr. 8-
T 9-10.

Ze Stowarzyszenia Techników Polskich w Warszawie. Sprawozdanie z odczytu prof. Kucharzewskiego: „Michał Hube i jego rozprawa o obwałowaniu rzek”.

P 1928. 624.624 (44) Plougastel
B Wiad. Zw. Pol. Zrz. Tech. Nr. 8-
T 9-10.

Ze Stowarzyszenia Techników Polskich w Warszawie. Sprawozdanie z odczytu inż. Plebińskiego o budowie mostu żelbetowego w Plougastel. 200 sł.

P 1928. 016 : 6 (05) (438)
B Wiad. Zw. Pol. Zrz. Tech. Nr. 1-2,
T Nr. 3, Nr. 5-6-7, Nr. 8-9-10,
 Nr. 11-12.

Polska Bibliografia Techniczna. 1950 sł.

P 1928. 6 (05) (438 Toruń)
B Wiad. Zw. Zrz. Tech. Nr. 3.
T Sprawozdanie Stowarzyszenia Techników na Pomorzu z siedzibą w Toruniu za okres roku sprawozdawczego 1927. 250 sł.

P 1928. 6 (05) (06)
B Wiad. Zw. Zrz. Tech. Nr. 11-12.

Kongres Genewski Federacji Międzynarodowej prasy technicznej. Skróty referatów: „O prasie technicznej i zawodowej” i „Prasa techniczna a organizacje międzynarodowe”, p. Ancy, „O wymianie czasopism” p. Spick'a i p. Vasse'a, „Organizacja bibliotek ekonomicznych i technicznych” p. Retail'a, „Międzynarodowa Federacja prasy Technicznej w Polsce” p. Pawłowskiego, „Centrale informacyjne prasy technicznej” p. Thuau i „O Biurach informacyjnych” p. Domeneck'a. 3300 sł.

P 1928. 6 (06) (438) : 338 (438)
B Wiad. Zw. Zrz. Tech. Nr. 11-12.

T PODOSKI inż. prof. i RODO-
 WICZ inż. Program działalności Rady Naukowo-Technicznej Stow. Tech. jako sekcji Pracy Gospodarczej przy Związku Polskich Zrzeszeń Technicznych w związku z III Zjazdem Techników Zrzeszonych w Poznaniu. 1200 sł.

P 1928. 6 (053) (438)
B Wiad. Zw. Zrz. Tech. Nr. 11-12.

T Protokół VIII-go Zjazdu Delegatów Związku Polskich Zrzeszeń Technicznych. 2700 sł.

P 1928. 6 (063) (438)
B Wiad. Zw. Zrz. Tech. Nr. 11-12.

T Zjazd inżynierów technologów. 600 sł.

P 1928. 368.3
B Wiad. Zw. Zrz. Tech. Nr. 11-12.

T Kasy Pogrzebowe. 300 sł.

P 1928. 656.124.08
B Wiad. Stow. Członków Polskich

T Kongr. drog. Kwiecień
 PODHORODENSKI HENRYK inż.
 Wypadki samochodowe. 4500 sł.

P 1928. 625.763.5
B Wiad. Stow. Członków Polskich

T Kongr. drog. Kwiecień
 GAJDOWICZ A. inż. Zastosowanie równacznica do usuwania zasp śnieżnych na drogach. 1000 sł.

- P B T** 1928. 665.45 : 625.85
 Wiad. Stow. Członków Polskich
 Kongr. drog. Kwiecień
SKALMOWSKI inż. W. O asfaltach
 kwasowych. 600 sł.
- P B T** 1928. 625.76
 Wiad. Stow. Członków Polskich
 Kongr. drog. Kwiecień
KOKUSZYN WŁODZIMIERZ inż.
 Walka z przełomami na drogach.
 1100 sł.
- P B T** 1928. 351.81.087
 Wiad. Stow. Członków Polskich
 Kongr. drog. Kwiecień
OSTKIEWICZ - RUDNICKI inż. Sa-
 mochody dla inżynierów drogowych.
 800 sł.
- P B T** 1928. 625.85
 Wiad. Stow. Członków Polskich
 Kongr. drog. Maj
BÓBR WACŁAW inż. Przegląd głów-
 nych typów nowożytnych bruków
 z lepiszczem bitumicznym. 6500 sł.
- P B T** 1928. 625.85
 Wiad. Stow. Członków Polskich
 Kongr. drog. Maj
OKEŃCKI M. S. inż. Postępy w unow-
 ożeniu przepisów dotyczących le-
 piszcz drogowych. 1100 sł. + 2 tabl.
- P B T** 1928. 625.867
 Wiad. Stow. Członków Polskich
 Kongr. drog. Maj
SKOPIŃSKI S. inż. Zużycie pracv
 walca parowego przy walcowaniu sza-
 bru. 300 sł.
- P B T** 1928. 625.85
 Wiad. Stow. Członków Polskich
 Kongr. drog. Czerwiec
GRUSZKIEWICZ JÓZEF. Emulsje
 asfaltowe i ich rola w procesie asfal-
 towania dróg na zimno. 5200 sł. 1 rys.
- P B T** 1928. 625.85
 Wiad. Stow. Członków Polskich
 Kongr. drog. Czerwiec
OKEŃCKI inż. M. S. Wskazówka co do
 sposobu powierzchniowego smółowa-
 nia dróg bitych. 2200 sł.
- P B T** 1928. 625.722
 Wiad. Stow. Członków Polskich
 Kongr. drog. Czerwiec
OSTKIEWICZ-RUDNICKI inż. Porą-
 dy praktyczne. 1000 sł. + 3 rys.
- P B T** 1928. 625.823
 Wiad. Stow. Członków Polskich
 Kongr. drog. Lipiec
JANKOWSKI KONRAD inż. Klin-
 kier drogowy i organizacja przemysłu
 klinkierowego w Holandji 2600 sł.
- P B T** 1928. 625.872
 Wiad. Stow. Członków Polskich
 Kongr. drog. Lipiec
OKEŃCKI M. S. inż. Wyniki stosowa-
 nia szkła wodnego do nawierzchni
 drogowych na podstawie 3-letnich do-
 świadczeń w Szwajcarii. 1300 sł.
- P B T** 1928. 351.81 (438)
 Wiad. Stow. Członków Polskich
 Kongr. drog. Lipiec
GAJKOWICZ A. inż. Współpraca Za-
 rządu Drogowego z Samorządem Po-
 wiatowym. 2000 sł.
- P B T** 1928. 351.81 (438)
 Wiad. Stow. Członków Polskich
 Kongr. drog. Lipiec
MIZERSKI B. inż. Administracja dro-
 gowa w uchwatach Polskiego Kongre-
 su drogowego. 1600 sł.
- P B T** 1928. 625.861
 Wiad. Stow. Członków Polskich
 Kongr. drog. Wrzesień
OKEŃCKI M. S. inż. O ustaleniu nazw
 i klasyfikacji rozdrobnionych materia-
 łów kamiennych, używanych do ce-
 lów ludowy. 5000 sł.
- P B T** 1928. 620.135 : 625.872
 Wiad. Stow. Członków Polskich
 Kongr. drog. Wrzesień
SKALMOWSKI WŁODZIMIERZ inż.
 Badanie szkła wodnego. 3000 sł.
- P B T** 1928. 655.865
 Wiad. Stow. Członków Polskich
 Kongr. drog. Wrzesień
FILIPOWICZ CZ. inż. Wykonanie
 makadamu asfaltowego na próbnym
 odcinkach pod Warszawą. 2000 sł. +
 + 4 rys.
- P B T** 1928. 627.007 (438)
 Woł. Wiad. Techn. Nr. 4.
BOSIACKI B. inż. Kwestja ia-
 chowych sił inżynierskich na Podła-
 skich Drogach Wodnych Wschodnich.
 1400 sł.

REFERATY i WNIOSKI

zgłoszone na II-gi Zjazd Polskich Techników Zrzeszonych
we Lwowie w 1927 roku pod hasłem

Pracy Gospodarnej

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

KLASYFIKACJA DZIESIĘTNA

OPIS SYSTEMU I SKRÓCONE TABLICE

Do nabycia w Kancelarji Stow. Techników Polskich
w Warszawie.

DRUKARNIA TECHNICZNA

SPÓŁKA AKCYJNA

WARSZAWA CZACKIEGO 3-5

TELEFON 14-67

W Y K O N Y W A
WSZELKIE ROBOTY DRUKARSKIE

P 1928. 625.7.00.11 (438 Wołyń)
B Woł. Wiad. Tech. Nr. 5 i Nr. 6
T i Nr. 9.

MALISZEWSKI S. inż. Wytyczne planu rozbudowy dróg bitych na Wołyniu. 7000 sł.

P 1928. 658.5
B Woł. Wiad. Tech. Nr. 5.
T W. B. Racjonalizacja i zmechanizowanie pracy w warsztatach. 1200 słów.

P 1928. 621.311
B Woł. Wiad. Tech. Nr. 5.
T H. L. W. kwestji wyboru silników dla publicznych zakładów elektrycznych na Wołyniu. 500 sł.

P 1928. 631.3—o1
B Woł. Wiad. Tech. Nr. 6.
T Paliwo dla silników rolniczych. 750 słów.

P 1928. 6+63] (064) (438 Łuck)
B Woł. Wiad. Techn. Nr. 7.
T Wołyńska Wystawa Rolniczo-Przemysłowa 1928 r. 1000 sł.

P 1928. 621.892.093
B Woł. Wiad. Techn. Nr. 7.
T H. L. W sprawie wyboru olejów smarnych do maszyn napędowych. 500 słów.

P 1928. 333.32
B Woł. Wiad. Techn. Nr. 8.
T BIELSKI W. inż. Wyniki ankiety w sprawie głodu mieszkaniowego i sposobów akcji zapobiegawczej. 2000 słów.

P 1928. 6+63] (064) (438 Łuck)
B Woł. Wiad. Techn. Nr. 9.
T Plony pierwszej Wołyńskiej Wystawy Rolniczo-Przemysłowej. 1500 słów.

P 1928. 626 (Łuck)
B Woł. Wiad. Techn. Nr. 9.
T Osuszanie zabagnionych terenów miasta Łucka. 2100 słów.

P 1928. 333.32
B Woł. Wiad. Tech. Nr. 9 i Nr. 10.
T Bielicki W. inż. Podstawy ekonomiczne nowoczesnej polityki budowlanej, a tola architekta i technika w akcji odbudowy kraju. 2900 sł.

P 1928. 6 (07) (438 Wołyń)
B Woł. Wiad. Tech. Nr. 10.
T MALISZEWSKI S. inż. Konieczność rozwoju szkolnictwa zawodowego na Wołyniu. 1250 sł.

SEKRETARJAT ZWIĄZKU P.Z.T.

w celu skoordynowania terminów
Zjazdów uprasza o komunikowanie
ich terminów.

Kolegów jadących zagranicę na kon-
gresy prosimy o podanie tego do
Sekretarjatu Związku w celu połącze-
nia ich udziału w kongresie z dele-
gaturą.

KOMITET BIBLIOTECZNY STOWARZYSZENIA TECHNIKÓW W WARSZAWIE

PRAGNIE UZUPEŁNIAĆ W DALSZYM CIĄGU SWÓJ DZIAŁ:

KATALOGÓW I CENNIKÓW

FIRM

PRZEMYSŁOWYCH I HANDLOWYCH

i w tym celu zwraca się do wszystkich PP. Członków St. Tech.
i do PP. Członków instytucji zrzeszonych, jakoteż do zakła-
dów przemysłowych, wytwórni i kupców o łaskawe nadsyła-
nie wszelkich katalogów, cenników, broszur, prospektów, reklam
i rysunków z każdej dziedziny przemysłu i handlu tak po-
chodzenia krajowego, jak i zagranicznego pod adresem:

STOWARZYSZ. TECHNIKÓW W WARSZAWIE,
KOMITET BIBLIOTECZNY, DZIAŁ KATALOGÓW
WARSZAWA, UL. CZACKIEGO 3-5.

WSZYSTKIE PISMA SĄ PROSZONE O PRZEDRUK TEGO
W E Z W A N I A

„FORTIS”

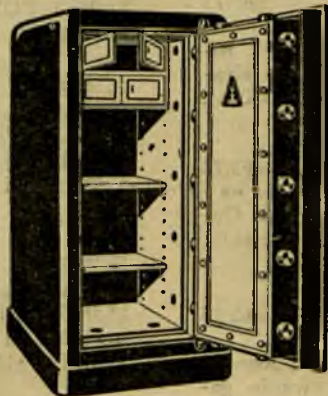
Krajowa Fabryka Kas i Konstrukcyj Stalobetonowych

Sp. z o. o. w Warszawie

TOWAROWA 33

Tel. 257-31

Adr. tel. „FORTIS”

JEDYNA FABRYKA W POLSCE

produkująca **kasy, drzwi skarbcowe,**
i t. p. ubezpieczenia wyłącznie

z betonu

pg. patentu S. A. „Troaté” w Bazylei,
nieczułe na ogień i włamanie.

SKARBCE BANKOWE

Szafy betonowe ogniotrwałe

KATALOGI i OFERTY GRATIS i FRANKO.

Wystawa modeli „ICAR” Hotel Europejski tel. 32-23.